3MICT

Засідання вісімнадцяте (П'ятниця, 16 березня 2018 року)

Година запитань до Уряду	2
Оголошення запитів народних депутатів України	29
Виступи народних депутатів України з різних питань	48
Результати поіменної реєстрації	

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ВІСІМНАДЦЯТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 16 березня 2018 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Прошу всіх народних депутатів зайти до сесійного залу і підготуватися до реєстрації.

Будь ласка, реєструємося.

У сесійному залі зареєструвалися 343 народних депутатів.

Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Сьогодні день народження наших колег Валерія Миколайовича Давиденка та Олексія Миколайовича Кириченка. Давайте привітаємо їх (Оплески).

У пленарному засіданні Верховної Ради України беруть участь члени уряду на чолі з Прем'єр-міністром України Володимиром Борисовичем Гройсманом. Давайте привітаємо Прем'єр-міністра України (Оплески).

Переходимо до «години запитань до Уряду». Сьогодні перед народними депутатами виступатиме міністр соціальної політики України Андрій Олексійович Рева, до 20 хвилин, потім 20 хвилин — на запитання від фракцій та груп і 20 хвилин — на запитання народних депутатів.

Андрію Олексійовичу, будь ласка.

PEBA A.O., міністр соціальної політики України. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановні присутні! Дозвольте доповісти вам про важливі рішення уряду, які були прийняті в минулу середу і спрямовані на посилення ефективності в реалізації державних програм соціального захисту людей з інвалідністю.

З перших днів роботи уряду, тобто з квітня 2016 року, ми провели інвентаризацію існуючих програм і виявили, що деякі з них не досягають своєї мети, оскільки люди не повною мірою можуть реалізувати свої потреби. Соціальна ефективність таких програм є низькою.

Завершуючи минулорічний бюджетний рік, ми підбили підсумки та одночасно підготували необхідні зміни до умов реалізації програм соціального захисту людей з інвалідністю. Ці рішення були розроблені спільно з громадськістю, уповноваженими уряду та Президента України з прав осіб з інвалідністю Раїсою Василівною Панасюк та Валерієм Михайловичем Сушкевичем. І те, що ми вам презентуємо — це результат нашої спільної 14-місячної роботи.

Першою програмою, що потребу модернізації, є програма забезпечення осіб з інвалідністю технічними та іншими засобами реабілітації. Це дуже важлива програма, від реалізації якої залежить якість життя людей з інвалідністю. Особливо це відчули молоді люди, які були травмовані внаслідок військових дій на сході країни, військовослужбовці, волонтери, цивільне населення.

Результатом їх реабілітації має бути відновлення здатності працювати, навчатися, займатися спортом і бути активними в житті. На жаль, ми отримуємо численні скарги від людей щодо якості виробів та надання послуг при забезпеченні ними. Чому так відбувається? Протезно-ортопедичні вироби, крісла колісні та інші засоби реабілітації в Україні виробляють або постачають 91 підприємство, 13 з яких є державними (казенними). Лише 58 підприємств виготовляють протези. І лише шість з них випускають високофункціональні протези, яких потребують постраждалі учасники антитерористичної операції.

Кількість підприємств порівняно з зарубіжними країнами досить незначна, щоб говорити про конкурентне середовище в цій галузі. Наприклад, у Німеччині підприємств, що виготовляють протези, близько 500. Хоч людині надано право вибирати, але повної інформації про перелік таких виробів та виробників не надається. Маючи узагальнені органами соціального захисту заявки від людей, Міністерство соціальної політики централізовано здійснює розподіл коштів між цими підприємствами. Після проведення фінансування, підприємства постачають вироби людям. Тобто здійснюється процес освоєння коштів, а не оплати виробу, яким забезпечена людина, чи наданої їй послуги. До того ж майже повністю відсутній контроль та супровід людини з інвалідністю з боку місцевих органів соціального захисту за місцем проживання.

Незважаючи на те що майже весь обсяг продукції закуповується за бюджетні кошти, досвід зарубіжних країн свідчить, що питання покращення якості послуг лежить в класичній конкуренції, в основі чого повинен бути принцип – людина обирає виріб кращої якості. Кращі фінансові показники матимуть за такої системи ті підприємства, які краще задовольняють людей.

Тому основним механізмом розвитку національного ринку протезно-ортопедичних виробів та інших засобів реабілітації є забезпечення вільного вибору людиною таких виробів. І як результат — рівного доступу підприємств до отримання замовлення, а не так, як у нас на сьогодні складається: клуб для своїх, куди чужі зайти не можуть. Як ми бачимо дорожню карту заходів щодо зміни системи забезпечення осіб з інвалідністю протезно-ортопедичними виробами?

Перший крок, з чого ми почали рух, — це ліквідація черг із забезпечення засобами реабілітації. Дійсно, у Державному бюджеті України на 2017 рік було заплановано кошти в розмірі 977 мільйонів 600 тисяч гривень, що становило лише 60 відсотків від заявленої потреби і утворювало майже річну черговість на отримання таких виробів. Уряд вишукав резерви у фінансуванні, і обсяг програми було збільшено на 652 мільйона гривень за рахунок внутрішнього перерозподілу коштів між програмами Міністерства соціальної політики України.

3 цієї трибуни я хочу сьогодні подякувати народним депутатам членам бюджетного комітету і особисто його голові Павелку Андрію Васильовичу за те, що вони зробили можливим прийняття такого рішення. Саме завдяки цьому рішенню у 2017 році осіб з інвалідністю було вперше забезпечено технічними засобами реабілітації в повному обсязі. Було видано понад 400 тисяч одиниць технічних виробів, зокрема 13 тисяч 800 крісел колісних, 73 тисячі 400 протезно-ортопедичних виробів і понад 36 тисяч 500 засобів реабілітації.

У 2018 році на реалізацію програми передбачено на 150 мільйонів гривень більше, ніж у Державному бюджеті України на 2017 рік. Саме вирішення проблем з фінансуванням дало можливість розробити нову модель забезпечення осіб з інвалідністю технічними засобами реабілітації, яку ми сьогодні презентуємо, і яка побудована на принципі адресності та прозорості.

Другий крок, передбачений постановою уряду, — перехід від фінансування підприємств-виробників до оплати фактично наданої послуги, яку обирає людина. Тобто головним інструментом удосконалення програми є запровадження принципу «гроші ходять за людиною». У цілому це був системний напрям роботи для міністерства

протягом останніх двох років. Майже всі програми соціального захисту було переведено на цей принцип. Але найбільший ефект ми очікуємо саме від впровадження принципу «гроші ходять за людиною» під час забезпечення осіб з інвалідністю протезно-ортопедичними виробами.

Третій крок. Для реалізації можливості вибору технічного засобу реабілітації Українським науково-дослідним інститутом протезування, протезобудування та відновлення працездатності, який знаходиться в місті Харкові, розроблено електронний каталог технічних та інших засобів реабілітації. Ця система розроблена на основі методології Всесвітньої організації охорони здоров'я. Наявність і використання електронного каталогу дасть можливість людині зробити свідомий та обґрунтований вибір, розвивати в подальшому електронні сервіси. Для підприємств — це можливість мати рівний доступ до розміщення замовлень.

Шановні колеги народні депутати, ви можете зараз зайти на сайт міністерства і побачити, як практично діє цей каталог. Він сьогодні доступний кожному громадянину України, насамперед, для людей з інвалідністю.

Четвертий крок. Ми вводимо нову соціальну гарантію — надання реабілітаційної послуги з підбору, адаптації та підготовки до застосування засобів реабілітації. Ця послуга надаватиметься всім людям, яким установлено первинну інвалідність та покращить, завдяки роботі мультидисциплінарної команди фахівців, якість вибору такого засобу реабілітації, який найбільше підходить людині для компенсації функціональних обмежень.

І, нарешті, п'ятий крок. Надання послуги здійснюватиметься на основі укладення тристороннього договору між людиною, підприємством і органом соціального захисту населення з чіткими зобов'язаннями щодо своєчасності та якості надання людині такої послуги. На сьогодні таких індивідуальних договорів немає, є загальний договір, відповідно до якого практично кожна людина, кожен виріб, який надається такій людині, губиться. Проконтролювати його якість, терміни виконання, фізично неможливо. До того ж, місцеві органи соціального захисту населення здійснюватимуть постійний супровід при наданні послуг щодо забезпечення осіб з інвалідністю засобами реабілітації, починаючи із встановлення інвалідності, надаючи необхідної допомоги і не чекаючи офіційного звернення до різних установ. Людина

з інвалідністю, її потреби будуть в центрі нової системи забезпечення технічними засобами реабілітації, а не розподіл коштів серед підприємств.

Додатково ми розширюємо можливості в забезпеченні виробами постраждалих учасників антитерористичної операції, запроваджуємо також для окремих засобів реабілітації, що продаються в торговельних мережах, виплату компенсації за самостійно придбані вироби для скорочення адміністративних процедур та часу на забезпечення ними.

Наступною програмою, яка потребує осучаснення, є реалізація заходів з реабілітації дітей з інвалідністю, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України № 572 ще 20 червня 2012 року.

Гранична вартість реабілітаційних заходів не переглядалася з 2012 року. Ми збільшуємо цей фінансовий норматив для однієї дитини з інвалідністю другої та третьої груп обмеження від 9 тисяч гривень до 17 тисяч гривень та 25 тисяч гривень відповідно. Для дітейсиріт з інвалідністю та дітей з інвалідністю, позбавлених батьківського піклування, гранична вартість послуг збільшується на 50 відсотків. Що це дає? Якщо сьогодні органи соціального захисту нав'язують заклад для проходження реабілітації, а батьки дітей з інвалідністю хочуть відправити їх до іншого, то вони можуть або власним коштом придбати путівку до такого закладу, або обрати рекомендований. Тепер через збільшення обсягу фінансування вони одночасно отримують право вибору такого закладу, і, таким чином, ми повністю профінансуємо таку потребу.

Ще однією ініціативою ε запровадження нової програми стимулювання територіальних громад до створення служб перевезень людей з інвалідністю. Ця програма ε вкрай необхідною для усунення бар'єрів у життєдіяльності людей з інвалідністю, у реалізації їх прав та транспортної доступності, особливо для людей на візках. На слайді продемонстровано організацію роботи служб перевезень, яка вже працює у деяких містах України, зокрема в місті Харкові, де минулого року було додатково придбано ще два нових автомобіля для перевезення людей на візках.

З ініціативи Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю Раїси Василівни Панасюк на придбання спеціально обладнаних автомобілів для створення служб перевезень людей з інвалідністю у Законі «Про Державний бюджет України на 2018 рік» саме завдяки

тим депутатам, які голосували за нього, передбачено кошти у розмірі 30 мільйонів гривень. Це фактично пілотний проект з придбання та передачі автомобілів територіальним громадам, у тому числі об'єднаним, відповідно до результатів проведеного конкурсу.

Основним критерієм вибору громад є прийняте рішення органу місцевого самоврядування про створення служби перевезень та виділення з місцевого бюджету коштів на її утримання. Зазначеним громадам ми будемо передавати такі автомобілі, і в такий спосіб стимулюватимемо їх до створення системи транспортного обслуговування для людей з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату.

Також уряд прийняв Постанову «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки громадських об'єднань інвалідів». Завдяки цій підтримці реалізується система заходів, які передбачають залучення громадян з інвалідністю до активного суспільного життя. Фактично ми поєднуємо державні програми, зусилля органів місцевого самоврядування та активну діяльність громадських організацій у напрямі посилення соціальної підтримки та турботи про людей з інвалідністю. Ми зобов'язані крок за кроком наближатися до міжнародних стандартів європейської системи дотримання прав людини, де кожна людина, незалежно від обставин, що склалися, буде інтегрована в життєдіяльність суспільства та матиме доступ до всіх суспільних благ та послуг. Переконаний, що спільними зусиллями уряду, Президента України, а також народних депутатів, ми обов'язково досягнемо цієї мети.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, прошу записатися на запитання від фракцій і груп до членів уряду.

Від фракції «Самопоміч» — Лаврик, потім від групи «Воля народу» — Шахов Сергій Володимирович. Будь ласка.

ЛАВРИК М.І., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 161, Сумська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Звертаюся до шановного Прем'єр-міністра України. Володимире Борисовичу, я знаю, що ваше слово не розходиться з ділом. Тому прошу взяти під

особистий контроль питання щодо відновлення єдиного автошляху Н 07, який проходить територією Чернігівської та Сумської областей. Це автомобільний шлях, який сьогодні абсолютно непроїзний. Призначте комісію, нехай вони виїдуть на місце, проїдуть весь шлях і негайно включать його до переліку автошляхів, що потребують відновлення. Це велике прохання до вас як до Прем'єр-міністра України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Прем'єр-міністре.

ГРОЙСМАН В.Б., *Прем'єр-міністр України*. Вельмишановний пане Голово Верховної Ради України! Шановні колеги народні депутати! Дякую, Миколо Івановичу, за ваше запитання. Я обов'язково опрацюю технічну та фінансову можливості проведення цих робіт і поінформую вас.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шахов. Увімкніть мікрофон з трибуни. Будь ласка, Сергію Володимировичу.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»). Луганщина, округ № 114, політична сила «Наш край».

Володимире Борисовичу, скажіть, будь ласка...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. (Не чути).

ШАХОВ С.В. Ляшко, поверніть 180 мільйонів гривень Луганщині та Сєвєродонецьку.

Володимире Борисовичу, будь ласка...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. (Не чути).

ШАХОВ С.В. Володимире Борисовичу, на Луганщині ями, як могили, у транспортних засобів, які їздять тими дорогами, відвалюються колеса. На сьогодні Кабінетом Міністрів України прийнято

рішення щодо монетизації пільгового проїзду. За підрахунками наших спеціалістів, якщо сьогодні на Луганщині є ще 300 тисяч переселенців, то з кожного міста треба буде дати по 100 мільйонів гривень (особливо це Лисичанськ, Рубіжне, Сєвєродонецьк). Таких грошей там немає. Прошу звернути на це увагу і вирішити це питання саме для тих територій, які сьогодні знаходяться під вогнем. Ті люди, які пропрацювали 40 років, сьогодні практично жебракують і будуть їздити за свої кошти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ШАХОВ С.В. Прошу звернути на це увагу і допомогти Луганській та Донецькій областям з пільгами на транспорт. Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за запитання. Ви кажете про те, що розвалені, розбиті дороги. Так вони були розбиті не вчора і не позавчора. На превеликий жаль, дорожньому господарству ніякої уваги не приділялося вже багато років.

Як ви бачите, вже декілька років поспіль ми переходимо до системного ремонту та відновлення українських доріг. Це означає, що за три — п'ять років ми приведемо дороги до належного стану.

Що стосується пільгових перевезень, хочу підкреслити, що ми прийняли рішення про монетизацію. Треба зробити верифікацію цих пільг. Пільговики мають отримати можливість для безкоштовного проїзду. Більше того, функціонування муніципального транспорту (а він весь належить муніципалітетам) — в компетенції і повноваженні місцевих органів влади, і законодавство сьогодні передбачає у тому числі й фінансування місцевими бюджетами цих пільг.

Але що потрібно зробити, щоб не списували коштів на пільговиків? Треба верифікувати. І, найголовніше, якщо йдеться про монетизацію, треба, щоб люди отримали коштами ті ресурси, які їм визначені.

А що стосується Луганської області, то тільки на цю область з державного фонду регіонального розвитку держава додатково направляє майже півмільярда гривень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ігор Шурма, будь ласка.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий партія «Опозиційний політична блок»).Доброго Володимире Борисовичу. У мене таке запитання. Ви підписали Розпорядження «Про тимчасове покладення виконання обов'язків Міністра охорони здоров'я України на Супрун У.» № 550-р від 27 липня 2016 року. З відповіді Державної міграційної служби України видно, що вона до сьогодні не вийшла з іноземного громадянства. Я не запитую, чому людину без диплома про вищу освіту, без указу Президента щодо надання громадянства призначили на цю посаду. У мене інше запитання. У федеральній податковій системі США головне місце посідають три податки, одним з яких є податок на індивідуальний прибуток. Чи відомо вам, чи сплачує Супрун Уляна Надія індивідуальний прибутковий податок, податок на соціальне страхування? Щоб не вийшло так, що ця людина не сплачує там податків, а отже, ϵ порушником законодавства Сполучених Штатів Америки, і працює в уряді України. Ви, напевне, сьогодні мусите нести відповідальність, оскільки не вносите подання на її затвердження як міністра і не даєте конкретної відповіді.

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую. Уряд України ухвалив відповідне рішення про покладення обов'язків у зв'язку з відсутністю міністра охорони здоров'я. Консультації щодо внесення кандидатури і вирішення кадрових питань проводяться в рамках коаліції. Як тільки буде вирішено питання, ми одразу виконаємо все, що необхідно.

Що стосується сплати податків, мені важко сказати. Я вважаю, що ви можете звернутися до Державної фіскальної служби України і отримати офіційну відповідь з точки зору сплати податків будь-кого з членів уряду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Партія «Відродження» – Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). У мене запитання до міністра соціальної політики Андрія Реви. Наша депутатська група складається виключно з мажоритарників. Ми постійно отримуємо величезну кількість звернень від наших виборців стосовно перерахунку пенсій. Люди абсолютно не розуміють, за яким принципом проводяться перерахунки, чому хтось отримує додатково двісті гривень, а в когось пенсія збільшилася вдвоє, і це за обставин, що в обох випадках стаж може бути ідентичним. Я особисто звертався до вас, шановний пане міністре, але отримав звичайну відписку. Отже, поясніть, будь ласка, за яким принципом проводиться перерахунок? Які його базові показники? Де пенсіонери можуть ознайомитися з цією інформацією?

Дякую.

РЕВА А.О. Дякую.

Пенсія всім розраховується за єдиною формулою, складовими якої є три показники.

Перший, загальний для всіх, — це розмір середньої заробітної плати за останніх три роки в Україні.

Другий – це індивідуальний коефіцієнт заробітку.

Третій – це коефіцієнт страхового стажу.

У разі рівності показників коефіцієнту страхового стажу, як у вашому випадку, різний розмір перерахунку, очевидно, визначається різним індивідуальним коефіцієнтом заробітку. Тому що люди можуть мати навіть однаковий стаж, але різний заробіток, який вони отримували, коли працювали.

У цілому формула є абсолютно прозорою і єдиною для всіх. Її системні проблеми, які проявилися після проведення першого етапу, не раз мною озвучувалися і полягають в тому, що нова система нарахування і перерахунку пенсій віддзеркалила ту соціальну несправедливість, яка мала місце тоді, коли люди працювали в Радянському Союзі.

Маючи великий стаж роботи, а таких людей, які вийшли на пенсію до 2000 року налічується 3 мільйони осіб, серед яких 2,5 мільйона громадян — особи жіночої статі і приблизно 0,5 мільйона — чоловічої,

що говорить ще й про гендерну нерівність, працюючи тривалий час у колгоспах, молодшим медичним персоналом у лікарнях, нянечками в дитячих садочках та в інших установах, отримуючи низьку заробітну плату, мають тепер відповідно низький коефіцієнт заробітку.

Тому на наступному етапі пенсійної реформи уряд має намір зробити таким чином, щоб для цих людей роль їхнього тривалого стажу у нарахуванні пенсій була більшою, ніж розмір їхньої заробітної плати, враховуючи ті соціальні перекоси, які мали місце в попередніх роках.

Ми працюємо над цим питанням, і, думаю, зуміємо його вирішити, оскільки принцип справедливості в пенсійному забезпеченні, на думку уряду, є головним, до чого ми повинні прагнути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії слово для запитання має Ляшко Олег Валерійович. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний пане Прем'єр-міністре! У вівторок команда Радикальної партії вкотре звернулася до вас з вимогою звільнити з посади виконувача обов'язків міністра охорони здоров'я Уляну Супрун.

Я стверджую, що рішення уряду про призначення Уляни Супурун на посаду міністра охорони здоров'я незаконне, оскільки суперечить Закону України «Про Кабінет Міністрів України». Крім того, всупереч нормам Закону України «Про громадянство України» пані Супрун не вийшла з американського громадянства, отримавши українське громадянство.

До того ж, діяльність Супрун на посаді керівника Міністерства охорони здоров'я України призвела до масових епідемій. Перші місця у світі Україна посідає по туберкульозу, СНІДу, серцево-судинних захворюваннях, онкології.

Тому я вимагаю від вас, пане Прем'єр-міністре, скасувати рішення уряду про призначення Супрун керівником Міністерства охорони здоров'я і внести до парламенту подання про призначення міністра охорони здоров'я. Внесіть... (Оплески).

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую. Шановний Олеже Валерійовичу! Шановні колеги з фракції Радикальної партії! Ви знаєте, я завжди з великою повагою ставлюся до народних депутатів, до тих питань, які ви ставите. Думаю, що ваші оцінки щодо ситуації в охороні здоров'я є об'єктивними, і я це визнаю, як і мільйони українців. Але сказати про те, що це відбулося лише тому, що в цьому винна одна особа, я думаю, було б дуже і дуже несправедливо. У нас є системні проблеми, які роками нагромаджувалися в охороні здоров'я. Команда Міністерства охорони здоров'я разом з урядом напрацювали проект змін, проведення яких дасть абсолютно чіткий, позитивний результат і вплине на профілактику і здоров'я українців.

За один день це зробити неможливо. Якщо сьогодні я чую із засобів масової інформації про те, що реформу провели, а це нічого не дало, то це, як мінімум, неправда, яка лунає з вуст інших людей (я не говорю сьогодні про вас). Ми тільки відкрили можливості для проведення реформи охорони здоров'я, і нам треба об'єднатися навколо цього, щоб кожне рішення, прийняте на цьому етапі, стало позитивним щодо громадян України. Я переймаюся тим, що у нас низька тривалість життя, дитячі хвороби, епідемії, у мене душа болить за людей, і це очевидний факт. Я не став відвертатися від питання охорони здоров'я, так як це робили десятиліттями з моменту незалежності нашої держави. Я готовий боротися за те, щоб ця система була адекватною. Я звертаюся до виконувача обов'язків міністра, будь ласка, зустріньтеся з членами фракції, дайте відповіді на запитання, які мають сьогодні колеги. А вас, колеги, я прошу, давайте разом змінювати систему охорони здоров'я, бо ми всі відповідальні за стан справ у країні, кожен своєю мірою, але ми всі маємо можливості змінити цю ситуацію.

I, нарешті, як тільки коаліція визначить свою позицію щодо Міністерства охорони здоров'я, обов'язково це рішення буде на розгляді українського парламенту.

Я зверну увагу на ваш виступ. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Останнє запитання від фракцій та груп — Бондар Михайло Леонтійович, фракція «Народний фронт».

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Виборчий округ № 119. У мене запитання до Ігоря Степановича. Не секрет, що перед тим, як вимагати від підприємства якісь результати, треба в нього вкласти. У модернізацію вугледобувних підприємств планується вкласти 1 мільярд гривень. Чи є якийсь результат щодо державних гарантій? Чи будуть такі кошти виділені на модернізацію? На якій стадії розгляд цього питання?

Дякую.

НАСАЛИК І.С., міністр енергетики та вугільної промисловості України. Дякую, шановний Михайле Леонтійовичу, за те, що ви постійно відстежуєте роботу вугільної галузі. Я повністю погоджуюся з вами, що без вкладення коштів у модернізацію шахт, що не тільки забезпечує безпеку шахтарів, а й суттєво змінює видобуток українського вугілля, змін не буде.

У Державному бюджеті на 2017 рік депутати передбачили фінансування в 1 мільярд гривень. Але, на жаль, робота з Міністерством фінансів була повністю провалена, і ці кошти не були отримані. Уже півтора місяця ми проводимо загальні наради. Учора під головуванням Прем'єр-міністра України, у присутності профільного віце-прем'єрміністра Володимира Євсевійовича Кістіона та міністра фінансів ми знайшли алгоритм, який полягає в такому.

Перше. До кінця березня Міністерство фінансів пообіцяло виділити 1 мільярд гривень під гарантій держави для вугільної галузі.

Друге. Вугільна галузь мінімум 70 відсотків надходжень від реалізації продукції буде направляти на заробітну плату.

Третє. Якщо цей 1 мільярд гривень буде використано ефективно, в державі знайдуться кошти, щоб модернізувати інші шахти. До того ж, якщо програму реформування вугільної галузі буде виконано, Україна не потребуватиме імпортного вугілля.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прем'єр-міністр України. Будь ласка.

ГРОЙСМАН В.Б. Хочу тільки додати, що, дійсно, учора я проводив таку нараду спільно з міністром енергетики та вугільної промисловості, з віце-прем'єр-міністром, міністром фінансів.

Насправді, у чому була затримка? Ми вважаємо, що сьогодні треба інвестувати туди, де ніхто нічого не вкраде, а ми зможемо збільшити видобуток власного вугілля. У цьому, зрештою, й полягала позиція Міністерства фінансів України і я також її підтримую.

Тому ми вчора знайшли алгоритм виділення 1 мільярда гривень під гарантій держави для того, щоб почали закладатися нові потужності. Далі ми будемо відслідковувати, наскільки ефективно цей ресурс використовуватиметься задля збільшення видобутку власного вугілля. Нам треба зменшувати імпорт вугілля в Україну, над чим сьогодні ми серйозно працюємо. Щодо цього питання ми знайшли розуміння і визначилися, що до кінця березня знайдемо алгоритм, яким чином досягти цієї мети. Це наша спільна позиція, у тому числі й з Міністерством фінансів. Учора ми дійсно знайшли розуміння ефективності використання цих ресурсів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тепер 20 хвилин — для запитань народних депутатів. Шановні колеги, хто хоче поставити запитання до представників уряду, прошу записатися для участі в обговоренні.

Різаненко Павло Олександрович.

РІЗАНЕНКО П.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 97, Київська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово народному депутату Солов'ю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Юрій Соловей, будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ № 89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 89, Гуцульщина і Покуття. Шановний Володимире Борисовичу! Хочу сказати, що українські Карпати

і українські гірські території можуть стати місцем колосального зростання і розвитку нашої держави. Це стосується не лише туризму, це і деревообробна промисловість, і екологічно чисті продукти, і насамперед це хороша логістика.

Володимире Борисовичу, зважаючи на те, що ви досить часто виїжджаєте в регіони і спілкуєтеся з людьми, хочу попросити вас запланувати у 2018 році виїзне засідання уряду в гірських населених пунктах для того, щоб розробити комплексну стратегію розвитку саме гірських територій, які об'єднують Івано-Франківську, Львівську, Чернівецьку і Закарпатську області. Повірте, одне таке виїзне засідання з конкретними рішеннями, якого не було за часів нашої незалежності, дасть змогу серйозно розвинути українські гірські території...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви завершили. Так?

ГРОЙСМАН В.Б. Завершив. Я почув народного депутата.

Дякую, я з вами згоден і згоден з вашими оцінками, що насправді ці території потребують особливої уваги, але вони також мають і особливі можливості, які нам потрібно підсилити. Думаю, що ваша ідея проведення такої робочої наради — це дуже добре, я плануватиму. Чи це буде в рамках виїзного засідання уряду, чи в рамках виїзної робочої наради, ми це вирішимо. Головне — не провести нараду, а прийняти рішення, такий мій життєвий принцип. Тому це питання я включаю до свого плану. Протягом 2018 року ми з вами це зробимо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується Тетяна Георгіївна Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні урядовці! Хочу зазначити, що Міністерство фінансів, дійсно, багато чого провалює, зокрема роботу митниці. А вчора було провалено й поховано парламентом роботу слідчих в Україні. Це судовий і правоохоронний колапс. Відсьогодні всі слідчі з клопотаннями про арешт майна, запобіжні заходи, дозвіл

на проведення експертизи, дозвіл на обшук повинні будуть звертатися лише до 25 судів, які знаходяться в обласних центрах.

Тому прошу вас, пане Прем'єр-міністре, висловити вашу позицію щодо того, чи готові до цього правоохоронні органи та суди.

Прошу представника поліції або Міністерства внутрішніх справ України пояснити, як буде забезпечуватися проведення досудового розслідування у розумні строки, як вирішуватимуться питання щодо встановлення факту смерті людей та їх поховання. Чи готові право-охоронні органи увійти в цей колапс? Оскільки на сьогодні слідчі стоять у чергах, для того щоб здати на розгляд клопотання. Що буде з судовими експертизами?

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за запитання.

Учора, наскільки я розумію, це питання розглядалося у стінах українського парламенту і не було прийнято жодного рішення. Гадаю, що наступного тижня парламент повинен виправити цю ситуацію, яка, напевно, має місце. Тільки сьогодні це вступило в законну силу, наскільки я розумію. Ми швидко побачимо, чи є там негативні впливи, чи немає. Але все те, що потребує врегулювання, думаю, має бути беззаперечно врегульовано в стінах українського парламенту.

Наступний тиждень пленарний. Уряд повністю підтримує ліквідацію будь-яких проблем, які гальмують ефективне розслідування тощо. Але, будь ласка, дайте оцінку в рамках комітету, і ми це сприймемо.

Єдине, про що я хочу вас попросити. Ми прийняли прекрасний закон «маски-шоу стоп». Цей закон реально захищає бізнес. Я чув про те, що до нього хочуть внести якісь точкові зміни. Прошу народних депутатів України в жодному разі цього не допустити, а залишити в дії закон «маски-шоу стоп». Сьогодні бізнес тільки починає так би мовити вільно дихати, їх ніхто не кладе лицем в підлогу, а я чую, що є спроби цю ситуацію знищити.

Тому дуже прошу вас приділити цьому особливу увагу. А все, що потрібно виправити, будь ласка, ми готові підтримати, готові направити до Міністерства юстиції України, до Міністерства внутрішніх справ України для визначення своєї позиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Блоку Петра Порошенка» слово має Севрюков Владислав Володимирович. Будь ласка.

СЕВРЮКОВ В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня! Прошу передати слово пані Олі Черваковій.

ЧЕРВАКОВА О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги! У мене запитання до представника Міністерства юстиції України. Пані Наталіє, доброго дня, я тут! Я говоритиму про вічне, тобто про бардак у Коцюбинському. Минулого тижня там знову самопроголосився селищним головою якийсь незрозумілий чоловік. Не було сесії, її не скликала селищна голова, не було двох третин. Тим паче, Міністерство юстиції України, точніше, ірпінський реєстратор з незрозумілих причин вніс до реєстру якусь незрозумілу самопроголошену особу.

Ми весь тиждень зверталися до вас, до міністра, до заступників з проханням скасувати незаконну реєстраційну дію. Щоб ви знали, жителі Коцюбинського вже готують намети для того, щоб жити під Міністерством юстиції, тому що це — бардак! У цьому селищі скоро бродячі собаки будуть самопроголошуватися селищним головою, а Міністерство юстиції казатиме, що вони нічого не можуть вдіяти, що це децентралізація та дерегуляція.

Володимире Борисовичу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд, але менш емоційно.

ЧЕРВАКОВА О.В. Володимире Борисовичу! Я вітаю реформу децентралізації влади, знаю, що ви її підтримуєте, але прошу вас взяти це питання під контроль. У Коцюбинському децентралізація — це пекло для порядної людини, особливо за умови непрацюючих правоохоронних органів і за умови, коли так діє Міністерство юстиції України. Я дуже вас прошу врегулювати це питання, навести порядок. Я і двадцятитисячний населений пункт дуже на це сподіваємося.

БЕРНАЦЬКА Н.І., *перший заступник міністра юстиції* України. Дякую за запитання, пані Олю. Насправді, дійсно, у рамках реформування реєстраційної служби Міністерство юстиції України більше не має реєстраторів, сьогодні це або представники місцевої влади, або нотаріуси. Якщо вчиняється якась незаконна реєстраційна дія, ми маємо інструмент — Комісію з питань розгляду скарг у сфері державної реєстрації.

Дійсно, з цього питання до Міністерства юстиції України вже надійшла скарга. Після останньої зустрічі ми її перевірили, вона відповідає вимогам. Наступного тижня буде прийнято рішення про її допуск або недопуск до розгляду по суті. Я впевнена, що якщо було порушення, то комісія скасує вчинену реєстраційну дію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Васюник Ігор Васильович. Будь ласка.

ВАСЮНИК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую, Андрію Володимировичу. Шановний Володимире Борисовичу! Запитання від представників ОСББ Львівщини та управлінських компаній міста Львова стосується заборгованості управлінських компаній за відшкодування пільг та субсидій з листопада 2017 року, а ОСББ з січня 2018 року. Це питання ви дуже добре знаєте і ситуацією володієте. Я розраховую на вашу швидку і державницьку позицію щодо розв'язання цієї проблеми. Бо ми хочемо нібито змінити радянську систему надання послуг і перейти від ЖЕКів до сучасних управлінських компаній, а борги, які зараз утворюються, призведуть до їх банкрутства.

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за запитання.

Насправді такі проблеми були. Уряд ухвалив нову постанову № 256, отже процес врегулювання вже розпочався. Думаю, що у 2018 році ми взагалі виведемо все на нуль, принаймні такі плани і завдання стоять перед міністерствами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кишкар передає слово Кривенку. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Шановний Прем'єр-міністре! У мене до вас кілька запитань.

Перше. Ви відповідали на запитання щодо вугільної галузі. Можливо, не треба давати державних гарантій державним підприємствам, адже, як правильно кажуть представники Міністерства фінансів України, є питання щодо контролю та з розкраданням практично на всіх державних підприємствах. Є шахта «Любельська», керівництво якої вже два роки оббиває пороги всіх ваших заступників, віце-прем'єрів, документи на яку повністю готові і яка перекриє той імпорт вугілля з Росії для металургійних підприємств, який зараз відбувається. Вони також просять державні гарантії, готові пускати в капітал. Я прошу, щоб ви провели нараду і розібралися в цьому питанні. Це створення тисячі робочих місць на Львівщині.

Друге запитання — за дорученням Гопко Ганни Миколаївни. Цього року Україна відзначає 85-ті роковини Голодомору 1932-1933 років. До цього часу оргкомітет нікого не запросив на ці заходи. На річницю трагедії Бабиного Яру за півтора року запрошували. Прохання взяти під контроль це питання. Є відповідь МЗС, у якій повідомляється, що нікого ще не запрошували.

I останнє, дуже коротко. Міністерство охорони здоров'я вводить третю стать: чоловіча, жіноча і немає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, будь ласка, 30 секунд.

КРИВЕНКО В.М. Тобто на сьогодні, згідно з документами Міністерства охорони здоров'я, вводиться фактично третя стать. У нашому законодавстві це не ратифіковано. Народний Рух України завжди виступав за збереження традиційних сімейних цінностей. І включати до анкет пункт «немає статі»... Яке ваше особисте ставлення до цього? Будь ласка, дайте відповідь на три запитання.

ГРОЙСМАН В.Б. Дуже дякую за запитання.

Стосовно шахти, вам зараз відповість міністр енергетики і вугільної промисловості.

Щодо третього запитання, я вже не раз казав, навіть з трибуни парламенту, про те, що маю абсолютно традиційні погляди, і для мене нічого іншого просто не існує. А поняття «сімейні цінності» для мене є однією з найвищих категорій людського життя. Я вважаю, що в цьому мене змінити вже неможливо. Взагалі, думаю, що ми маємо зміцнювати сімейні цінності, повинні робити все для того, щоб діти зростали в щасливих родинах. Нам ще багато потрібно працювати в цьому напрямі, щоб досягти цієї мети.

Стосовно роковин Голодомору. Я не раз висловлював свою позицію щодо вшанування пам'яті жертв голодоморів. Вважаю, що великий злочин було скоєно по відношенню до історії і до всіх, хто невинно загинув, коли у 2010 році взагалі припинили будь-яку роботу: дослідницьку, і щодо вшанування пам'яті. Що було зроблено до 2010 року по відновленню історичної справедливості, так все це і залишили на узбіччі. Я з цим миритися на збираюся і вважаю, що ми маємо цю трагедію зробити відомою в усьому світі. Тому що це була жахлива трагедія, у якій загинули мільйони українців і мільйони дітей.

Тому уряд вніс пропозицію (дякую народним депутатам, які це підтримали) — завершити будівництво другої черги Національного музею «Меморіал жертв Голодомору». Ми фактично вже завершили виготовлення проектно-кошторисної документації, створено організаційний комітет, і ми це зробимо. Хочу, щоб всі знали і пам'ятали про ті трагічні віхи в історії нашої держави, нашого народу, і це є принципово важливим. У цьому році ми маємо розпочати цю роботу.

Стосовно організаційних питань. Я провів засідання організаційного комітету, є відповідні доручення міністерствам, віце-прем'єрам, у тому числі й щодо залучення чи запрошення іноземних гостей для участі в цих заходах. Цю роботу курують два віце-прем'єри. Переконаний, що ніяких прогалин тут не буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Насалик. Будь ласка.

НАСАЛИК І.С. Шановному народному депутату від Народного Руху України хочу повідомити, що шахта «Любельська» є приватною, на жаль, до державних шахт вона не відноситься. Якщо говорити про кредитування шахти «Любельська», то на це необхідно близько 1,5 мільярда доларів. Звичайно, насамперед ми будемо розглядати (дивлюся зараз на пана Гузя) питання завершення добудови шахти № 10, на що, на жаль, у цьому році виділено тільки 10 мільйонів гривень. Лише після завершення будівництва шахти № 10, ми будемо розглядати можливість фінансування з державного бюджету приватних шахт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Двоє народних депутатів — Шипко Андрій Федорович та Остапчук Віктор, об'єднавши свої запитання, передають слово народному депутату Кіссе. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КІССЕ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 142, Одеська область, самовисуванець). Дякую. Шановний Володимире Борисовичу! Шановні друзі! В Одеській області є Тарутинський район, у два села якого вже чотири доби немає можливості довезти хліб людям, не можуть проїхати. Володимире Борисовичу, звертаюся до вас особисто з проханням втрутитися у вирішення цього питання. Оскільки, ані «Укравтодор», ані регіональні структури, не мають бажання, а за їх словами, не мають можливості зробити проїзд. Я дуже вас прошу, вирішіть це питання терміново. Це перше.

Друге. На реконструкцію цієї дороги вже розроблено проектнокошторисну документацію, відбувся тендер. Я дуже прошу, знайти можливість і вже цього року розпочати капітальний ремонт цієї дороги. Прошу решту часу передати Володимиру Михайловичу Литвину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хтось буде відповідати?

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую, Антоне Івановичу, за запитання. Перепрошую за затримку, але я щойно розмовляв з головою Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Я доручив йому розібратися з цим питанням і вжити заходів щодо розчищення дороги для того, щоб доставити товар. Зараз у мене буде телефонний зв'язок з головою Одеської обласної державної адміністрації, я йому розкажу, що

таке чотири дні без можливості людям купити хліб. Отже, доручення я вже дав, зараз цим питанням почнуть займатися.

Що стосується дороги. Якщо тендер проведено, і дорога включена до плану фінансування, її будуть відновлювати. Я так розумію, що включена.

Хочу вас поінформувати щодо попереднього вашого запитання, яке ми постійно обговорювали, — питання нашого проекту щодо добудови траси Одеса — Рені. Ми теж цей шлях включили і погодили добудову в рамках митного експерименту, кошти від якого надійдуть до Одеської області. Тобто будівництво цієї дороги також у планах. Думаю, ϵ всі шанси в цьому році його завершити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Увімкніть мікрофон Андрія Тетерука. Будь ласка, з місця.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний Прем'єр-міністре України Володимире Борисовичу Гройсман! У мене запитання, яке стосується діяльності Державного космічного агентства України. Усі вважають нашу країну космічною державою, але, на жаль, жодного супутника на стаціонарній орбіті ми не маємо, нових успішних проектів також не маємо. Безвідповідальна кадрова політика призвела до того, що всі космічні проекти, які реалізовувалися бюджетним коштом («Циклон – 4», «Либідь» – немає сенсу їх перераховувати), завалено.

Водночас, діяльність космічного агентства регламентується Законом України «Про затвердження Загальнодержавної цільової науковотехнічної космічної програми України», яка затверджується на 5 років. Минула програма завершила свою діяльність у 2017 році. Чому наше космічне агентство не формує програми діяльності на наступні 5 років? Чому продовжується така безвідповідальність? Скільки будуть тягнути з прийняттям відповідних кадрових рішень, тому що це втрата іміджу, втрати державного бюджету, зрештою, ми втрачаємо цілу галузь?

ГРОЙСМАН В.Б. Перепрошую, щойно я розмовляв з головою Одеської обласної державної адміністрації щодо ситуації, яка виникла в Тарутинському районі, він також отримав доручення врегулювати цю проблему.

Що стосується Державного космічного агентства України, буквально в січні я проводив закриту нараду з усіма зацікавленими сторонами. Вони зараз готують нову програму, думаю, найближчими тижнями будуть готові доповісти про її затвердження, і далі продовжать свою роботу. Насправді, ми космічна країна, це правда, ми маємо ряд міжнародних проектів. Я визначив три завдання для космічного агентства, за якими вони сьогодні працюють, зокрема ефективність взаємодії з міжнародними проектами. Усе, що ми робимо для внутрішніх потреб... Я не хочу заглиблюватися щодо цього питання зараз, але є моменти, про які я не можу говорити. Ми чекаємо від них відповіді, ця робота ведеться і буде презентована, розглянута урядом у закритому режимі, будуть прийняті відповідні рішення.

Дякую за запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, фактично ще може бути лише два запитання. Сисоєнко і Литвин.

Сисоєнко Ірина Володимирівна передає слово Романовій. Будь ласка.

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). У мене запитання до Лілії Гриневич і, власне, до Володимира Гройсмана. Народні депутати під час голосування за державний бюджет не раз звертали увагу на те, що якщо ми передамо вищу професійну освіту і взагалі дуже необхідну Україні професійну освіту на місця, то, зрештою, ми отримаємо ситуацію, коли будуть закриватися необхідні нам ліцеї, професійні училища, які готували б молодь.

На сьогодні критична ситуація склалася в місті Чернігові, де місцева влада планує так зване об'єднання дуже потрібного нам ліцею побуту, який готує швачок для всієї країни, для Чернігова, з іншим

професійним училищем перукарського мистецтва. Але фактично, вони хочуть забрати приміщення, яке обладнане італійською технікою, зроблений ремонт.

Скажіть, будь ласка, як будемо розв'язувати проблему, яка виникла не лише в Чернігові, а й по всій країні?

ГРОЙСМАН В.Б. Дуже дякую за запитання. Спочатку – Лілія Михайлівна, а потім я додам.

ГРИНЕВИЧ Л.М., міністр освіти і науки України. Дякую за запитання. Насамперед хочу повідомити народних депутатів про те, що процес передачі майна професійно-технічних навчальних закладів є насправді дуже складний. Для того, щоб передати майно, його потрібно оформити, відвести землю. Ми надзвичайно відповідально до цього ставимося. Сьогодні закриття будь-яких професійно-технічних навчальних закладів мають супроводжуватися додатковою підтримкою міністерства. Ми не давали такої згоди і пильно будемо розглядати кожну ситуацію, тому що нам важливо зберегти цю систему. Ми націлюємо регіональну владу на те, щоб зберегти забезпечення робітничих кадрів на ринку праці. Вони повинні дати чітке обґрунтування.

Тому ми прискіпливо поставимося до цієї ситуації, так само як і до інших ставимося. Ми не допустимо неконтрольованого закриття професійно-технічних навчальних закладів.

До того ж, усі рішення місцевих рад щодо прийому на свій баланс таких приміщень мають чітке положення про те, що вони не мають права використовувати їх, навіть у разі будь-якого перепрофілювання з професійно-технічної освіти, не для освітніх цілей. Ці приміщення — виключно для системи освіти.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую.

По-перше. Україні потрібні кваліфіковані робітничі кадри. Питання професійно-технічної освіти має надзвичайно важливе значення і є в пріоритетах уряду. До того ж, сьогодні вже пілотуються нові можливості щодо надання так званої дуальної освіти для цих кадрів. Ми тільки розпочинаємо цей процес. Те, що професійно-технічна освіта (як і охорона здоров'я, це не секрет) була занедбана, що й призвело сьогодні до дефіциту кваліфікованих кадрів, до неякісної їх

підготовки, на що витрачаються мільярди державних коштів, але цей процес відбувається за старими технологіями.

Тому ми прийняли рішення щодо модернізації ряду програм з підготовки кваліфікованих кадрів. Ми на це закладаємо фінансування в розмірі, здається, 50 мільйонів гривень (на модернізацію обладнання тощо), і будемо робити все для того, щоб створити сучасну, ефективну і необхідну країні мережу цієї освіти відповідного рівня, що є надважливим, і будемо це підтримувати.

По-друге. Що стосується децентралізації. За часів, коли я був віце-прем'єр-міністром, а Прем'єр-міністром був Арсеній Петрович Яценюк, ми ухвалили розпорядження № 333-р від 1 квітня 2014 року щодо стратегії реформування місцевого самоврядування. У цьому документі є ряд базових позицій, які сьогодні ми виконуємо: це і об'єднання територіальних громад, і фінансова спроможність, і передача повноважень на місця щодо податків. Це дало можливість за ці роки з центрального бюджету місцевим передати понад 100 мільярдів ресурсу. У цій концепції (ще 2014 року!) виписано, що саме цю категорію освіти буде передано з центрального на місцевий рівень. Це збалансовані єдині системні рішення.

Наше завдання сьогодні — не закривати ці заклади, а робити їх сучасними, підвищувати відповідальність місцевої влади за управління цими процесами, за підготовку кадрів для регіонального та державного рівнів. А ми, як держава, маємо замовляти підготовку таких кадрів, які конче необхідні економіці. Не просто юристів, бухгалтерів, а тих, хто безпосередньо потрібен сьогодні реальному сектору економіки. Тобто нам треба зробити так, щоб ринок праці урешті-решт зустрівся з системою підготовки кваліфікованих кадрів. Саме на це і направлена наша робота.

Ще раз наголошую, питання не в кількості закладів, а в якості підготовки ними фахівців. Те саме стосується й питання вищої освіти. Я вже запропонував, дав доручення Міністерству освіти і науки зробити наступне. Виділити, наприклад, топ-10 вищих навчальних закладів країни, які готують якісні кадри, у яких найвищий бал підготовки, найвищий рівень освіти і найвищий рейтинг працевлаштування їхніх випускників. І давайте цих 10 вузів повністю звільнимо від сплати податків. Нехай вони все те, що закумулюють, реінвестують і стануть ще кращими. Це стане додатковим стимулом для економічного розвитку,

але для цього треба йти вперед і приймати абсолютно нові рішення. Отже, ми нікому нічого не дозволяємо закривати, а змушуємо стати сучасними і рухатися вперед, в ногу з часом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключне слово для запитання – Литвин Володимир Михайлович. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, самовисуванець). У мене запитання до Першого віцепрем'єр міністра Степана Івановича Кубіва. На попередній «годині запитань до Уряду» я порушував проблему компенсації пільг теплокомуненерго. Насправді у лютому закрили за грудень. На сьогодні, скажімо, у місті Новоград-Волинському, а це місто військових, така заборгованість складає 12 мільйонів гривень. Степане Івановичу, я прошу вжити відповідні заходи, оскільки там напружена соціальна обстановка. Це перше.

Друге запитання – до Прем'єр-міністра України. Поясніть, будь ласка, за що покарали 200 тисяч людей, не виділивши субвенції на соціально-економічний розвиток? Це чотири райони і ряд міст Житомирської області. Усі отримали, а їм не дали. Для мене причина очевидна, але ви поясніть, будь ласка, людям, чому так сталося.

КУБІВ С.І., Перший віце-прем'єр-міністр України — міністр економічного розвитку і торгівлі України. Шановний Володимире Михайловичу, хочу сказати, що те, що я обіцяв минулого разу, я зробив. Я провів нараду з відповідними міністерствами. Учора ми мали з вами розмову, що станом на 13 березня перераховано субвенцію на оплату пільг та житлових субсидій населенню, у тому числі погашено заборгованість, яка була на 1 січня 2018 року. Хочу сказати, що в межах розпису асигнувань на суму 19 мільярдів 94 мільйони гривень в бюджет Житомирської області перераховано близько 625 мільйонів гривень. На електричну енергію — 39,6 мільйона, на природний газ — 402 мільйони, теплопостачання — 130 мільйонів, водопостачання та водовідведення — 20 мільйонів, квартирна плата — 33 мільйони гривень.

Щодо другої частини вашого запитання, я розберуся буквально за три-чотири дні і вам доповім.

Стосовно іншого запитання, я передаю слово міністру фінансів Данилюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, заключне слово...

Хто не відповів?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Данилюк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олександре, народні депутати вас запитують. Ви, будь ласка, зберіться з думками і дайте відповідь.

ДАНИЛЮК О.О., *міністр фінансів України*. Я вибачаюся, мене відволікли. Давайте я сприйму це як запит і відповім офіційно у триденний термін.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це грунтовна відповідь.

До заключного слова запрошується Прем'єр-міністр України Володимир Борисович Гройсман. Будь ласка.

ГРОЙСМАН В.Б. Дуже дякую, пане Голово Верховної Ради України.

Шановні колеги народні депутати, дякую вам за запитання. Ті, які стосуються конкретних питань, будуть опрацьовані урядом, і ви отримаєте відповідь. А в цілому, хочу ще раз подякувати за напрацювання і прийняття важливих законів щодо європейської інтеграції, які були прийняті на цьому тижні, а також за те, що із того нашого спільного пакету (35 законопроектів) три вже розглянуто і прийнято.

Шановні колеги, я вважаю, нам треба розробити якийсь новий механізм проходження законопроектів, які впливають на економічний розвиток і на економічне зростання. Тому що, як я подивлюся, для того, щоб прийняти 35 законів, на це може піти два-три роки. А економіка не чекає, люди хочуть жити краще, ми маємо більше виробляти продукції, у нас є багато завдань щодо погашення зовнішніх боргів і таке інше. Тому нам треба все-таки працювати над тим, щоб створити якісь механізми швидкого прийняття необхідних економічних

законів, які впливають безпосередньо на економічний ріст, благополуччя людей.

Ще раз дякую за співпрацю і наголошую, що уряд готовий до подальшої взаємодії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

«Годину запитань до Уряду» завершено (Оплески). Давайте подякуємо уряду і Прем'єр-міністру за участь у нашому засіданні.

Дякуємо, пане Володимире.

Відповідно до Регламенту, в п'ятницю ми маємо час для оголошення депутатських запитів.

Слово для оголошення запитів я передаю першому заступнику Голови Верховної Ради України Ірині Геращенко. Будь ласка, пані Ірино.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Голово.

Шановні колеги міністри! Поки ви ще не розійшлися, дозвольте мені зробити оголошення. Сьогодні, на знак солідарності з кримськими татарами, з кримчанами, українцями, які залишаються в окупації в Криму, в українському парламенті проходить день кримськотатарської кухні. В усіх буфетах парламенту презентується кримськотатарська кухня.

Дорогі міністри, зайдіть зараз до парламентських буфетів і підтримайте цю хорошу ініціативу. Давайте разом докладати всіх зусиль, звичайно, не тільки для таких важливих акцій солідарності в українському парламенті, а й в питаннях підтримки кримських татар, українців і звільнення Криму.

Переходимо до оголошення запитів народних депутатів України (сьогодні їх 246), серед яких ϵ запит до Президента України, а це, як

ви знаєте, потребує голосування. Тому звертаюся до колег з проханням не розходитися.

Групи народних депутатів (Сташук, Дирів та інші, усього 10 депутатів) — до Президента України щодо припинення необґрунтованого тиску на ТОВ «ПОНТЕМ.УА» з боку окремих посадових осіб Київської міської державної адміністрації.

Колеги, прошу проголосувати за підтримку щодо направлення цього запиту. Будь ласка.

(3a) - 58.

Запит не набирає необхідної кількості голосів. Тому переходжу до запитів колег до інших органів влади.

Юлії Тимошенко — до Кабінету Міністрів України щодо вжиття невідкладних заходів з метою подолання кризових явищ у діяльності державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» та захисту трудових прав працівників Смолінської, Інгульської та Новокостянтинівської шахт.

Віктора Развадовського — до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо забезпечення Миропільської об'єднаної територіальної громади Романівського району Житомирської області автомобілем швидкої допомоги.

Віктора Развадовського — до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови Житомирської обласної державної адміністрації щодо виділення коштів для оперативного втручання з приводу заміни кульшового суглобу Скидану Леоніду Петровичу, мешканцю села Станишівки Житомирського району Житомирської області.

Анатолія Денисенка — до міністра соціальної політики України щодо реформування Державної служби зайнятості.

Анатолія Денисенка — до Прем'єр-міністра України щодо розробки сучасної методики лікування дітей з діагнозом ДЦП на державному рівні.

Юрія Левченка — до голови Національної поліції України, Генерального прокурора України щодо необ'єктивного проведення досудового розслідування Шевченківським управлінням поліції ГУНП у місті Києві та неналежного реагування на це органів прокуратури.

Михайла Бондаря – до міністра енергетики та вугільної промисловості України, генерального директора ДТЕК Енерго, директора державного підприємства «Держвуглепостач» щодо порушення договірних умов Бурштинською та Добротвірською ТЕС ПАС ДТЕК «Західенерго».

Михайла Бондаря — до тимчасово виконуючого обов'язки директора Департаменту дорожнього господарства, транспорту та зв'язку Львівської обласної державної адміністрації, начальника Служби автомобільних доріг у Львівській області щодо ремонту дороги місцевого значення С140844 Новий Став — Честині (Львів — Луцьк).

Сергія Лабазюка — до Міністерства охорони здоров'я України, Хмельницької обласної державної адміністрації щодо впровадження медичної реформи в Україні.

Сергія Лабазюка — до прокуратури Хмельницької області, Хмельницької обласної державної адміністрації щодо роботи оперативного штабу із реагування на рейдерські захоплення підприємств у Хмельницькій області.

Владислава Бухарєва — до голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Прем'єр-міністра України щодо виділення з Державного бюджету України на 2018 рік коштів для капітального ремонту дороги Лебедин — Чупахівка — Охтирка, що проходить територією Лебединського та Охтирського районів Сумської області.

Владислава Бухарєва — до голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Прем'єр-міністра України щодо виділення з Державного бюджету України на 2018 рік коштів для капітального ремонту дороги Лебедин — Липова Долина, що проходить територією Лебединського та Липоводолинського районів Сумської області.

Ігоря Шурми — до міністра освіти і науки України, виконуючого обов'язки голови Державної фіскальної служби України щодо незаконної фінансової діяльності Державної організації «Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки «Медицина» і «Фармація».

Ігоря Шурми — до голови Національної поліції України, Голови Служби безпеки України, Генерального прокурора України щодо притягнення до відповідальності працівників Міністерства охорони здоров'я України, винних у закупівлі протермінованих лікарських засобів та з коротким терміном придатності, що призвело до їх псування та знищення.

Сергія Рибалки — до Прем'єр-міністра України, міністра оборони України щодо виділення з державного бюджету 128 мільйонів гривень на необхідний ремонт Дніпровського військового госпіталю.

Валерія Писаренка — до Голови Служби безпеки України щодо перевірки фактів стосовно можливого порушення законодавства посадовими особами Управління Служби безпеки України в Харківській області в рамках кримінального провадження за фактом експорту продукції Інституту монокристалів Національної академії наук України.

Валерія Писаренка — до Прем'єр-міністра України щодо належного фінансового забезпечення осіб, на вихованні яких знаходяться усиновленні діти.

Ігоря Гузя — до Прем'єр-міністра України щодо необхідності невідкладного дофінансування освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату заробітної плати педагогічним працівникам.

Ігоря Гузя — до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо питання передачі частини приміщення Волинського обласного лабораторного центру у користування Державній прикордонній службі України.

Оксани Продан – до виконуючого обов'язки голови Державної фіскальної служби України щодо питання переоформлення ліцензій на роздрібну торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами у зв'язку із змінами РРО.

Олега Барни — до міністра екології та природних ресурсів України щодо реорганізації Державного агентства водних ресурсів України та створення Дністровського басейнового управління.

Олега Барни — до міністра екології та природних ресурсів України щодо можливого виконання незаконного видобутку корисних копалин, а саме гравію, піску в межах національного природного парку «Дністровський каньйон» та іхтіологічного заказника «Городоцько-Добрівлянський».

Групи народних депутатів (Курило, Кудлаєнко, усього 14 депутатів) — до голови Луганської обласної військово-цивільної адміністрації щодо фінансування проектних робіт будівництва нової залізниці для з'єднання залізничних шляхів півночі Луганської області з залізничними шляхами всієї України на основі проходження залізничних ділянок Сватове — Білокуракине.

Наталії Веселової — до міністра освіти і науки України щодо закриття ліцею № 142 в Солом'янському районі міста Києва.

Наталії Веселової — до Генерального прокурора України щодо закриття та можливого рейдерського захоплення ліцею № 142 в Солом'янському районі міста Києва.

Ігоря Котвіцького — до голови Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України щодо надання інформації з питань протидії кібератакам.

Олександра Абдулліна — до Прем'єр-міністра України щодо небажання влади бачити реальні проблеми радіаційно забруднених, внаслідок аварії на Чорнобильській атомній електростанції, районів Рівненщини та відсутність належного соціального захисту їх мешканців.

Тараса Батенка — до Прем'єр-міністра України щодо недопущення будівництва заводу з переробки твердих побутових відходів на території Роздільського державного гірничо-хімічного підприємства «Сірка», яке розташоване в Миколаївському районі Львівської області та проведення незалежної експертизи даної території.

Олега Мусія – до Генерального прокурора України щодо необхідності активізації досудового розслідування кримінального провадження та з інших питань.

Олега Мусія –до Голови Конституційного суду України з приводу конституційного подання від 26 червня 2017 року щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 5 розділу ІІІ «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» № 213-VІІІ від 2 березня 2015 року в частині скасування з 1 червня 2015 року норм щодо призначення щомісячного довічного грошового утримання державних службовців та статті 90 Закону України «Про державну службу» № 889-VІІІ від 10 грудня 2015 року.

Сергія Ківалова – до Прем'єр-міністра України щодо фінансування державних житлових програм молодих сімей та внутрішньо переміщених осіб.

Групи народних депутатів (Юрик, Дехтярчук та інші; усього чотири депутати) — до Генерального прокурора України щодо належного забезпечення прав потерпілих у кримінальному провадженні № 12015140090000525.

Ірини Сисоєнко — до міністра фінансів України щодо надання роз'яснення стосовно фінансування закладів охорони здоров'я — комунальних некомерційних підприємств за рахунок коштів Державного бюджету України.

Олександра Марченка – до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення фінансування освітньої галузі міста Біла Церква.

Володимира Арешонкова – до Прем'єр-міністра України щодо оформлення державної соціальної допомоги, закордонних паспортів, групи інвалідності, пенсій та інших документів.

Володимира Арешонкова – до Прем'єр-міністра України щодо відновлення повною мірою прав платників податків на отримання податкової знижки.

Віталія Курила — до Прем'єр-міністра України щодо відновлення прямого залізничного пасажирського сполучення між столицею України та Луганською областю.

Сергія Дунаєва — до голови Національного агентства з питань запобігання корупції щодо вчинення Лисичанським міським головою Шиліним Сергієм Івановичем правопорушення, пов'язаного із корупцією, і притягнення його до відповідальності згідно із законом.

Сергія Дунаєва — до Генерального прокурора України щодо досудового розслідування дій Лисичанського міського голови Шиліна Сергія Івановича за ознаками злочину, передбаченого статтею 351 Кримінального кодексу України.

Руслана Демчака — до міністра освіти і науки України щодо порядку проведення конкурсу на обрання керівників комунальних закладів загальної середньої освіти.

Руслана Демчака — до віце-прем'єр-міністра України — міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України щодо загальнодержавної цільової програми «Питна вода України».

Віталія Гудзенка — до начальника Служби автомобільних доріг у Київській області щодо капітального ремонту місцевої обласної автомобільної дороги О 100205 /Київ — Фастів — Біла Церква — Тараща — Звенигородка/ — Поправка — Черкас — Озерна Білоцерківського району Київської області.

Віталія Гудзенка – до голови Київської обласної державної адміністрації щодо дієвого фінансування у 2018 році на будівництво

та капітальний ремонт доріг загального користування в Білоцерківському та Таращанському районах Київської області.

Василя Яніцького — до Прем'єр-міністра України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови Рівненської обласної державної адміністрації щодо необхідності розширення переліку лікарських засобів, що підлягають відшкодуванню за програмою «Доступні ліки».

Василя Яніцького — до Прем'єр-міністра України, міністра освіти і науки України, міністра соціальної політики України, голови Антимонопольного комітету України, голови Рівненської обласної державної адміністрації щодо вирішення питання організації безоплатного харчування учнів у школах Дубровицького району Рівненської області.

Олексія Рябчина — до голови Національної поліції України, тимчасово виконуючого обов'язки голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, заступника голови Державного агентства лісових ресурсів України щодо перевірки законності вирубки лісових насаджень на території Міловського району Луганської області та припинення порушень лісового законодавства.

Ірини Констанкевич — до міністра екології та природних ресурсів України щодо проведення реорганізації Любешівського управління водного господарства.

Любомира Зубача — до Прем'єр-міністра України щодо вирішення питання компенсації коштів з перевезення пасажирів пільгових категорій у громадському транспорті.

Групи народних депутатів (Червакова, Ричкова, Павленко) — до голови Київської обласної державної адміністрації щодо порушення житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та забезпечення права дитини бути усиновленою.

Юрія Павленка — до Прем'єр-міністра України щодо непрозорого використання позики від Міжнародного банку реконструкції та розвитку для реалізації проекту «Модернізація системи соціальної підтримки населення України».

Ірини Констанкевич — до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо вирішення проблеми закупівель препаратів, які необхідні для хворих, але не внесені до Національного переліку основних лікарських засобів.

Дмитра Шенцева – до Прем'єр-міністра України щодо неврегульованості питання списання з балансу вищих навчальних закладів державної форми власності багатоквартирних будинків.

Олександра Марченка — до віце-прем'єр-міністра України — міністра регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України щодо приватизації гуртожитку УТОС.

Юрія Бублика — до міністра інфраструктури України, виконуючого обов'язки генерального директора ПАТ «Укрпошта» щодо виникнення соціальної напруги серед громадян, пов'язаної із закриттям поштових відділень та створенням перешкод в отриманні послуг.

Павла Різаненка — до голови Наглядової ради Публічного акціонерного товариства «Укрнафта», голови Правління Публічного акціонерного товариства «Укрнафта» щодо надання річної фінансової звітності та аудиторських звітів ПАТ «Укрнафта» відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Павла Різаненка — до голови Державної служби України з питань праці щодо вжиття належних заходів реагування, спрямованих на погашення заборгованості із заробітної плати перед працівниками Державного підприємства «Завод порошкової металургії».

Едуарда Матвійчука — до Пенсійного фонду України, Міністерства соціальної політики України щодо об'єктивного розгляду звернення Запольської Лариси Володимирівни та Салової Ніни Миколаївни щодо необхідності уточнення розміру пенсійних виплат та надання іншої всебічної допомоги.

Андрія Кота — до міністра екології та природних ресурсів України щодо виділення коштів на першочергові заходи з відновлення берегоукріплення правого берега річки Свіча і запобігання виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру щодо захисту сіл Мельнич, Лютинка Жидачівського району Львівської області від підтоплення повеневими та паводковими водами річки Свіча.

Руслана Сольвара — до Прем'єр-міністра України, міністра соціальної політики України, голови Київської обласної державної адміністрації щодо надання допомоги жительці села Малополовецьке Фастівського району Швець Валентині Павлівні, яка постраждала внаслідок пожежі.

Руслана Сольвара — до Прем'єр-міністра України, міністра інфраструктури України, виконуючого обов'язки голови Державного агентства автомобільних доріг України, начальника Служби автомобільних доріг у Київській області, голови Київської обласної державної адміністрації щодо ремонту доріг Фастівського, Сквирського, Макарівського та Києво-Святошинського районів Київської області.

Андрія Лопушанського — до міністра культури України, голови Львівської обласної ради, голови Львівської обласної державної адміністрації щодо облаштування меморіалу стрільцям Української Галицької Армії у місті Самборі Львівської області до 100-річчя утворення Західноукраїнської Народної Республіки в листопаді 2018 року.

Андрія Лопушанського — до віце-прем'єр-міністра України — міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, голови Державної прикордонної служби України, міністра інфраструктури України щодо внесення змін до Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2016-2020 роки та Державної цільової правоохоронної програми «Облаштування та реконструкція державного кордону» на період до 2020 року стосовно створення нових пунктів пропуску через державний кордон України та розбудову прикордонної інфраструктури.

Дмитра Колєснікова — до міністра інфраструктури України, виконуючого обов'язки голови Державного агентства автомобільних доріг України щодо критичного стану дороги Н-23 на ділянці Кропивницький — Кривий Ріг.

Дмитра Колєснікова — до Прем'єр-міністра України щодо державного боргу та міжнародних кредитів.

Олександра Кодоли — до міністра інфраструктури України щодо неприпустимості скорочення відділень поштового зв'язку ПАТ «Укрпошта» в сільських населених пунктах Чернігівської області.

Олександра Кодоли — до Прем'єр-міністра України, віце-прем'єр-міністра України — міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, міністра соціальної політики України щодо врегулювання відшкодування пільг та субсидій населення за спожиту електричну енергію юридичним особам — «транзитерам».

Максима Бурбака та Миколи Федорука – до міністра освіти і науки України щодо фінансування ремонтно-реставраційних робіт

приміщень Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Максима Бурбака – до Прем'єр-міністра України щодо збільшення фінансування в галузі садівництва, виноградарства та виноробства у 2018 році.

Олеся Довгого — до Кабінету Міністрів України щодо підвищення (перерахунку) пенсій колишнім державним службовцям районних державних адміністрацій.

Олеся Довгого – до Кабінету Міністрів України щодо збереження Університету державної фіскальної служби України статусу національного.

Дмитра Добродомова — до голови Житомирської обласної ради, Житомирської обласної державної адміністрації, начальника Головного управління Національної поліції в Житомирській області, начальника Державної екологічної інспекції в Житомирській області щодо забруднення навколишнього природного середовища в селі Іванівка Житомирського району Житомирської області.

Дмитра Добродомова — до міністра аграрної політики та продовольства України, голови Державного агентства рибного господарства України, голови Херсонської обласної державної адміністрації, начальника Державної екологічної інспекції в Херсонській області щодо невідкладного запуску рибоохоронного патруля на Херсонщині в контексті реформування рибної галузі України.

Сергія Мельника – до міністра оборони України щодо процедури отримання посвідчення учасника бойових дій.

Сергія Мельника — до Першого віце-прем'єр-міністра України — міністра економічного розвитку і торгівлі України щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій під час торгівлі окремими видами годинників.

Олександра Нечаєва — до виконуючого обов'язки голови Державного агентства автомобільних доріг України щодо невідкладного вирішення питання впорядкування руху автотранспорту в місті Суми Сумської області.

Олександра Нечаєва — до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо невідкладного вирішення питання про забезпечення медичним обладнанням Шосткинського міжрайонного протитуберкульозного диспансеру в Сумській області.

Юрія Левченка — до міністра освіти і науки України щодо недопущення знищення фасаду споруди Українського інституту науковотехнічної експертизи та інформації на вулиці Антоновича, 180 у місті Києві, побудованої у 1971 році за проектом архітекторів Льва Новикова та Флоріана Юр'єва у стилі модернізму.

Олександра Кірша – до голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг щодо поновлення газопостачання в житловому будинку по вулиці Кричевського, 33 в місті Харкові.

Романа Мацоли — до міністра оборони України, заступника Генерального прокурора України — Головного військового прокурора України щодо досудового розслідування кримінального провадження за фактом смерті військовослужбовця — учасника АТО — Коваля Максима Олександровича.

Романа Мацоли — до голови Хмельницької обласної державної адміністрації щодо вирішення питання фінансування ремонту автомобільної дороги місцевого значення Шепетівка — Пліщин.

Володимира Гусака – до міністра молоді та спорту України щодо використання коштів бюджетної програми «Субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво/реконструкцію палаців спорту».

Олександра Гереги та Андрія Шиньковича — до міністра освіти і науки України щодо врахування особливостей сільської школи та забезпечення належних умов для навчання майбутніх першокласників.

Олександра Гереги та Андрія Шиньковича — до міністра фінансів України щодо зміни порядку проведення розрахунків органами Державного казначейства.

Олександра Опанасенка – до міністра внутрішніх справ України щодо здійснення незаконної вирубки дерев на території сіл Здрягівка, Слобода, Бутівка Чернівецької області.

Миколи Паламарчука — до прокурора Херсонської області, начальника Головного управління Національної поліції у Херсонській області щодо надання інформації з питань законності видобутку піску, вилову живих біоресурсів та вирубування лісу, а також ведення заборонених видів ігрового бізнесу, обігу наркотичних речовин та протиправного заволодіння чужим врожаєм, сільськогосподарською технікою та земельними ділянками сільськогосподарського та іншого призначень на території Херсонської області 2016-2018 роках.

Миколи Паламарчука — до голови Херсонської обласної державної адміністрації, голови Херсонської обласної ради щодо надання інформації з питань законності видобутку піску, вилову живих біоресурсів та вирубування лісів на території Херсонської області у 2017-2018 роках.

Сергія Власенка — до керуючого директора товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Інвестиційний капітал України» (*ICU*) щодо купівлі найбільшої частки акцій російського ресторану швидкого харчування інвестиційним банкіром Президента України Петра Порошенка.

Сергія Власенка — до Глави Адміністрації Президента України щодо призначення Президентом України Петром Порошенком суддею Конституційного Суду України Сергія Головатого, який сприяв узурпації влади Віктором Януковичем.

Олега Кулініча — до Міністерства фінансів України щодо необхідності перегляду розміру реверсної дотації для Миргородської районної державної адміністрації.

Юлія Іоффе — до Голови Верховної Ради України щодо необхідності захисту конституційних прав громадян, врегулювання питання щодо призначення та проведення перших виборів в Гірській міській об'єднаній територіальній громаді Попаснянського району Луганської області.

Юлія Іоффе — до Прем'єр-міністра України щодо необхідності надання державної підтримки для будівництва залізничної лінії Бахмутівка — Сєвєродонецьк в Луганській області.

Михайла Головка – до Прем'єр-міністра України, міністра освіти і науки України, міністра фінансів щодо незаконного позбавлення надбавки вчителів Шумського району Тернопільської області.

Михайла Головка — до Прем'єр-міністра України, голови Державної аудиторської служби України, голови Служби безпеки України, Генерального прокурора України щодо розслідування антиукраїнської діяльності НАК «Нафтогаз України», ДК «Укргазвидобування» та «Укртрансгаз».

Групи народних депутатів (Романова, Петренко та інші, усього вісім депутатів) — до міністра освіти і науки України щодо недопущення скорочення Чернігівського професійного ліцею побуту та об'єднання його з іншим навчальним закладом.

Групи народних депутатів (Силантьєв, Шурма та інші, усього 20 депутатів) — до Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України про відповідальність керівництва Міністерства молоді та спорту України за неналежну підготовку національної збірної команди України до чемпіонату світу з легкої атлетики у приміщенні та зневагу до національної символіки України.

Олександра Бригинця — до голови Антимонопольного комітету України, начальника Головного управління Держпродспоживслужби в місті Києві щодо ймовірної картельної змови, зловживання монопольним становищем тощо, що призводить до щорічного необґрунтованого підвищення цін на ринку зрізаних квітів у період сезонного зростання попиту на квіти — у середині лютого і на початку березня.

Олександра Бригинця — до віце-прем'єр-міністра України В'ячеслава Кириленка, міністра культури України, голови Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, начальника Головного управління Держпродспоживслужби в місті Києві щодо ймовірного порушення законів України «Про рекламу» і «Про авторське право і суміжні права» на музичні твори провідними ЧМ (FM) радіостанціями України, дискримінації у часі трансляції і нерівномірний розподіл україномовних музичних творів.

Ярослава Москаленка — до міністра внутрішніх справ України, міністра юстиції України, Генерального прокурора України щодо порушення демократичних цінностей та захоплення влади групою місцевих депутатів у селищі міського типу Коцюбинське Київської області і протиправних дій державного реєстратора.

Ігоря Попова — до Першого віце-прем'єр-міністра України — міністра економічного розвитку і торгівлі України, голови Антимоно-польного комітету України щодо забезпечення безперебійного харчування школярів.

Сергія Лещенка — до голови Національної поліції України щодо нападу на активісток маршу за права жінок 8 березня в місті Ужгороді.

Сергія Лещенка — до міністра внутрішніх справ України щодо невиконання ухвали Печерського суду щодо оплати експертизи на зруйноване в зоні АТО житло.

Івана Рибака – до Прем'єр-міністра України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови

Чернівецької обласної державної адміністрації щодо виділення коштів для відшкодування вартості препаратів інсуліну для Вижницького району.

Сергія Рудика — до міністра юстиції України щодо вирішення проблемного питання складання іспиту із спадкового права посадовими особами органів місцевого самоврядування Кам'янського, Смілянського та Черкаського районів Черкаської області, уповноваженими на вчинення нотаріальних дій (оформлення спадщини).

Сергія Рудика — до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, міністра фінансів України щодо вирішення проблемного питання забезпечення виплати заробітної плати медичним працівникам міста Сміла Черкаської області у 2018 році.

Андрія Іллєнка — до виконуючого обов'язки директора комунального підприємства «Київміськсвітло» щодо встановлення зовнішнього енергозберігаючого LED-освітлення на основних магістралях в Деснянському та Дніпровському районах міста Києва.

Андрія Іллєнка — до голови Київської міської державної адміністрації щодо приведення до належного стану території біля станції Київського метрополітену «Лісова» та недопущення будівництва торговельно-розважального комплексу на частині території парку «Кіото».

Олександра Супруненка — до Київського міського голови щодо неналежного фінансування заходів з капітального ремонту міжквартальних проїздів та асфальтового покриття прибудинкових територій у місті Києві.

Олександра Вілкула — до Прем'єр-міністра України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо інформації стосовно державних закупівель медикаментів на 2016-2017 роки.

Олександра Вілкула — до Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра — міністра економічного розвитку і торгівлі України, міністра освіти і науки України, міністра соціальної політики України щодо внесення професії «асистент дитини з особливими освітніми потребами» до Класифікатора професій ДК 003:2010 з метою запобігання порушення конституційних прав на освіту дітей з особливими освітніми потребами та на виконання положень Закону України «Про дошкільну освіту».

Віктора Кривенка — до заступника голови Національної поліції України — начальника Головного управління Національної поліції у місті Києві щодо надання інформації про наявність кримінального провадження.

Олександра Домбровського – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо забезпечення лікування важкохворої дитини.

Олександра Домбровського – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо забезпечення лікування важкохворої дитини з Гайсинського району Вінницької області.

Олега Осуховського — до Прем'єр-міністра України, Глави Адміністрації Президента України, голови Національного агентства України з питань запобігання корупції, директора Національного антикорупційного бюро України, Ради національної безпеки і оборони України, Генерального прокурора України щодо відновлення права на житло інваліду армії 2 групи.

Володимира Литвина — до Прем'єр-міністра України щодо вжиття невідкладних заходів для погашення заборгованості з пільг та субсидій за комунальні послуги для комунальних підприємств Житомирської області.

Олега Осуховського — до Прем'єр-міністра України, директора Національного антикорупційного бюро України, міністра внутрішніх справ України, Голови Служби безпеки України, Генерального прокурора України, голови Київської міської державної адміністрації щодо відновлення прав людей на гідне, придатне для проживання житло.

Івана Мельничука — до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови Жмеринської районної державної адміністрації, голови Вінницької обласної державної адміністрації щодо вжиття невідкладних заходів стосовно реалізації права осіб з інвалідністю (стомованих хворих) на належне і своєчасне забезпечення засобами медичного догляду та реабілітації.

Юрія Тимошенка — до міністра юстиції України щодо забезпечення виконання судового рішення з приводу соціального захисту ліквідатора аварії на Чорнобильській АЕС.

Юрія Тимошенка — до Коломийського міського голови Івано-Франківської області щодо надання інформації та вжиття заходів для дотримання житлових прав внутрішньо переміщених осіб в Коломиї.

міністра Гончаренка – ДО оборони Олексія Генерального прокурора України щодо вжиття невідкладних заходів для встановлення і дослідження обставин і фактів, що призвели до пожежі на загальновійськовому полігоні «Широкий лан», унаслідок чого загинув один та постраждали семеро військовослужбовців Збройних Сил України. У тому числі взяття під особистий контроль в межах компетенції: проведення перевірки інформації, оприлюдненої в багатьох ЗМІ України, про наявність ознак розкрадання державних коштів під час здійснення будівництва бригадного табору на полігоні «Широкий лан», загальний кошторис якого складає близько 370 мільйонів гривень; проведення досудового розслідування в рамках двох кримінальних проваджень, відритих за частиною другої статті 412 Кримінального кодексу України «Необережне знищення або пошкодження військового майна, що призвело до тяжких наслідків» та за частиною третьою статті 425 Кримінального кодексу України «Недбале ставлення до військової служби».

Романа Семенухи – до Прем'єр-міністра України щодо усунення порушень, обумовлених перерахунком субсидій на оплату послуг з централізованого опалення громадянам, у квартирах та на вводах у багатоквартирні будинки яких були відсутні засоби обліку теплової енергії в опалювальний сезон 2016-2017 років.

Романа Семенухи — до голови Харківської обласної державної адміністрації, Чугуївського міського голови щодо передачі в комунальну власність гуртожитку за адресою: місто Чугуїв, вулиця Злобіна, 64-б.

Юрія Берези — до голови Державної служби України з питань праці щодо погашення заборгованості із виплати заробітної плати працівникам державного підприємства водних шляхів «Укрводшлях» (місто Дніпро).

Юрія Солов'я – до Прем'єр-міністра України щодо будівництва мостового переходу на км 77 + 397 автомобільної дороги Р-24 Татарів – Кам'янець-Подільський.

Юрія Солов'я – до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення земельними ділянками учасників АТО.

Володимира Парасюка – до міністра соціальної політики України щодо фінансування пільгових перевезень пенсіонерів у міському та приміському громадському транспорті.

Володимира Парасюка – до міністра закордонних справ України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо відновлення спільної програми лікування в Республіці Куба українських дітей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Андрія Шиньковича та Олександра Гереги — до голови Хмельницької обласної ради щодо спрямування з обласного бюджету видатків на капітальний ремонт Ямпільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступеня Білогірського району Хмельницької області.

Андрія Шиньковича та Олександра Гереги — до голови Хмельницької обласної ради щодо спрямування з обласного бюджету видатків на капітальний ремонт будівлі (термомодернізація) Ізяславського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І ступеня — дитячий ясла-садок комбінованого типу № 6» в місті Ізяслав Хмельницької області.

Борислава Берези — до голови Київської міської державної адміністрації щодо невиконання рішення Київської міської ради № 29/1932 від 24 вересня 2015 року (Шум у залі).

З вами все добре? (*Шум у залі*). Мені ще довго читати, тому не відволікайте.

Борислава Берези— до голови Київської міської державної адміністрації щодо будівництва дошкільних закладів в селищі Биківня.

Дмитра Шенцева — до голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України щодо відновлення проводового радіомовлення в населених пунктах Дворічанського району Харківської області.

Василя Гуляєва — до міністра внутрішніх справ України щодо затягування розслідування підпалів автомобілів депутатів Чорноморської міської ради.

Василя Γ уляєва — до Γ енерального прокурора України щодо систематичного тиску посадовцями фіскальної служби на TOB «Колос».

Юрія Бублика — до Прем'єр-міністра України щодо припинення порушень прав громадян, яким гарантується безкоштовний проїзд у громадському транспорті, надання фінансової допомоги органам місцевого самоврядування на компенсацію витрат з пільгового перевезення деяких категорій громадян та недопущення зловживання службовим становищем під час розпорядження бюджетними коштами (Шум у залі).

Ярослава Маркевича – до Генерального прокурора України щодо діяльності Національної комісії з радіаційного захисту населення України.

Ярослава Маркевича — до Рахункової палати щодо перевірки діяльності та фінансування Національної комісії з радіаційного захисту населення України.

Оксани Білозір — до Голови Служби безпеки України, міністра оборони України, Генерального прокурора України щодо вжиття заходів із захисту прав військовослужбовців Сил Спеціальних Операцій України.

Антона Кіссе — до Прем'єр-міністра України щодо врегулювання питань вивезення з України харчових продуктів тваринного походження для жителів прикордонних районів.

Антона Кіссе — до Прем'єр-міністра України щодо введення в дію місцевого пункту пропуску через Державний кордон України для автомобільного сполучення «Височанське — Троїцьке».

Павла Кишкаря — до Публічного акціонерного товариства «Укртрансгаз», Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» щодо формування сумнівної та безнадійної заборгованості операторів ГРМ — учасників РГК.

Павла Кишкаря та Віктора Кривенка — до Прем'єр-міністра України щодо санації Відкритого акціонерного товариства «Херсонський бавовняний комбінат».

Юрія Дерев'янка — до тимчасово виконуючого обов'язки голови Державної екологічної інспекції України щодо здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища Бурштинською тепловою електричною станцією ПАТ «ДТЕК Західенерго», що знаходиться в місті Бурштин Івано-Франківської області.

Юрія Дерев'янка — до Кабінету Міністрів України щодо необхідності вжиття заходів з метою недопущення зменшення надходжень до місцевих бюджетів від плати за землю та земельні ділянки, які надані гірничодобувним підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин.

Віктора Галасюка та Віктора Вовка — до Кабінету Міністрів України, Національної академії наук України щодо організаційного, інституційного та фінансового забезпечення, об'єктивного оцінювання ефективності діяльності наукових установ в Україні.

Павла Дзюблика – до міністра внутрішніх справ України щодо незаконних лісозаготівель.

Ірини Суслової — до міністра закордонних справ України щодо захисту прав громадян України, які утримуються в пенітенціарних закладах Грецької Республіки за вчинення злочинів, пов'язаних з нелегальним перевезенням мігрантів.

Олександра Ревеги — до Прем'єр-міністра України, міністра екології та природних ресурсів України, міністра фінансів України щодо вжиття заходів стосовно продовження будівництва очисних споруд та мережі водовідведення в місті Бердичів Житомирської області.

Олександра Ревеги — до міністра внутрішніх справ України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, Генерального прокурора України щодо вжиття заходів з активізації розслідування у кримінальному провадженні та притягнення до відповідальності осіб, винних у приховуванні злочину.

Групи народних депутатів (Сташук, Дирів та інші, усього 10 депутатів) — до Київського міського голови щодо припинення необтрунтованого тиску на ТОВ «Pontem.ua» з боку окремих посадових осіб Київської міської державної адміністрації.

Групи народних депутатів (Горват, Лунченко та інші, усього чотири депутати) — до міністра інфраструктури України щодо забезпечення прозорого механізму розподілу, обліку та використання дозволів на міжнародні автомобільні перевезення.

Ігоря Луценка — до голови Ради суддів України щодо систематичного порушення законності шляхом ненадання Радою суддів України у встановлені чинним законодавством терміни офіційної відповіді на депутатські звернення.

Ігоря Луценка — до начальника регіонального відділення Фонду державного майна України в місті Києві щодо вжиття заходів стосовно державної реєстрації права на об'єкт культурної спадщини — будівлю, пам'ятку архітектури «Гостинний двір».

Юрія Бабія – до міністра освіти і науки України щодо виділення автобуса для Кривопільського НВК.

Едуарда Матвійчука — до Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України щодо необхідності розгляду звернення Диденка Віталія В'ячеславовича та Диденко Зої Юріївни,

мешканців міста Одеси та Одеської області, щодо узгодження норм законодавства у сфері охорони здоров'я та забезпечення конституційного права дітей на освіту.

Шановні колеги! Я завершила оголошення запитів народних депутатів України.

Зараз я оголошу перерву в роботі Верховної Ради України до 12 години 30 хвилин, а потім ми матимемо півтори години для виступів народних депутатів з різних питань.

Нагадую, шановні колеги, що за ініціативи кримськотатарських організацій зараз у Верховній Раді України проходить день кримськотатарської кухні. Бажаю вам у перерві скуштувати ці страви в буфетах Верховної Ради України.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Прошу всіх повертатися до сесійного залу, перерва закінчується. Чекаємо, за 1 хвилину відбудеться запис на виступи.

Шановний пане голово фракції, ми чекаємо інших колег, можливо, менш спортивних, які добігають зараз до сесійного залу (Оплески).

Шановні колеги! Прошу повернутися до сесійного залу, тому що зараз відбудеться запис бажаючих використати цей час і шанс, щоб виступити в рубриці «різне».

Я так розумію, що всі бажаючі вже зібралися. Шановні колеги, прошу записатися тих народних депутатів, які прагнуть зараз, у п'ятницю, виступити в традиційній рубриці «різне».

Шановні колеги, хочу порадитися з вами з приводу того, що ми працюємо рівно півтори години. Усім присутнім у сесійному залі і бажаючим виступити я дам такий шанс, і пану Паламарчуку також.

До трибуни запрошується Ігор Шурма, він перший у списку на виступи. Прошу вас, будь ласка.

ШУРМА І.М. «Опозиційний блок». На цю трибуну мене сьогодні змусила вийти відсутність інформації з боку Прем'єр-міністра України пана Гройсмана, і я прошу пані головуючу вважати мій виступ офіційним запитом.

У чому суть справи і чому не було відповіді? На офіційному порталі Державної фіскальної служби України зазначено, що у федеральній податковій системі Сполучених Штатів Америки головне місце посідають три податки: індивідуальний прибуток, на соціальне страхування і на прибуток корпорацій. Федеральний індивідуальний прибутковий податок стягується з усього працездатного населення США, незалежно від місця проживання та місця праці. Другим за значенням із федеральних податків є податок на соціальне страхування, що стягується лише з доходів, від заробітної плати в тому числі.

Хочу нагадати, що 27 липня 2016 року Прем'єр-міністр України підписав Розпорядження «Про тимчасове покладення виконання обов'язків міністра охорони здоров'я України на Супрун У.» №550-р. Два роки поспіль нам говорять про те, що відбуваються консультації стосовно кандидатури на посаду міністра. Прем'єр-міністр України просто кидає камінь в бік Верховної Ради України, показуючи, що немає коаліції. Якщо є коаліція, значить, є кандидатура. Ну, не можна два роки розглядати кандидатуру: її або вносять в зал, або не вносять. Тим часом, відповідно до міграційного законодавства, пані Уляна Супрун повинна була визначитися: вона громадянка України чи, наприклад, організовує свій вихід з громадянства Сполучених Штатів Америки. На превеликий жаль, на сьогодні на офіційному сайті немає указу Президента щодо надання громадянства, і мені незрозуміло, які були критерії під час працевлаштування цієї людини у Кабінет Міністрів України. Немає також і диплома, але це інше питання. Зрештою, я не хочу порушувати цих питань, вони вже й так доволі часто звучать.

Хочу тільки одного: аби Кабінет Міністрів України не став посміховиськом на цілий світ. Пані Уляна повинна сплачувати податки, зокрема, індивідуальний прибуток і на соціальне страхування, визначені федеральною податковою системою США. Сплачує вона ці податки чи ні? Аби з часом не виявилося так, і ми не стали свідками того, що в Кабінеті Міністрів України працює і отримує заробітну плату людина, яка є порушником податкового законодавства Сполучених Штатів Америки. Тому прошу мій виступ вважати офіційним депутатським запитом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Народні депутати Лінько і Чижмарь передають своє право на виступ пану Лозовому, отже, йому надається 6 хвилин. Я прошу їх викреслити із списку виступаючих.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. «Поки брехня обійде півсвіту, правда одягає штани» — писав великий британський прем'єр-міністр Вінстон Черчилль.

Шановні громадяни! Усі ви стали свідками абсолютно брудної, цинічної і огидної медіа-кампанії, що почалася з відверто проплачених публікацій і сюжетів, яку, на жаль, у силу своєї необізнаності, не розібравшись, чи навмисно підхопили багато людей, щоб дискредитувати мене, вичорнити нашу команду, тому що вони нас бояться. Розказували, мовляв, через поправку Лозового з 15 березня не можна буде поховати людину. 15 березня вже пройшло. І що, багато хто вибачився?

Я дякую тим людям, які визнали, що не праві та знайшли можливість вибачитися. Я дякую тим чесним журналістам, які допомагають доносити до людей правду. Дякую адвокатському середовищу і правозахисникам, які роз'яснюють громадськості причину такої брудної, огидної, цинічної кампанії. Знаєте, я товстошкірий, і за багато років звик до постійних публічних нападок. Проте, мені дуже шкода людей. Хто подумає про нещасних бабусю чи дідуся, які побачили чи від когось дізналися про цю брехню і щиро переживали.

Ті, хто організував цю брудну кампанію, розпочав цю хвилю, ці продажні ЗМІ, які належать олігарху Коломойському і міському голові Львова Андрію Садовому, не подумали про людей. Мені в даній ситуації щиро шкода тих нещасних співгромадян, які переживали, почувши цю брехню.

А наші політичні опоненти в бажанні вичорнити залізну команду Радикальної партії Олега Ляшка опустилися до того, що розказують такі дурниці, залякують людей. Це говорить про те, що їм наплювати на людей, вони настільки бояться нас, бояться народного гніву, бояться правди, що готові перейти будь-яку моральну межу.

Чому, крім бажання вичорнити нас, виникла ця брудна, огидна, брехлива кампанія? Виключно через те, що моя поправка, якою я щиро горджуся і знаю, що багато людей, які її критикують, не читали і не розібралися в ній, — це найбільш антикорупційна поправка в історії сучасного українського законодавства. Сотні тисяч українців за роки незалежності постраждали через «беспредел» силових структур на місцях, сотні тисяч українців чи втратили бізнес, чи втратили частину життя.

Мені телефонував адвокат, у чернігівському СІЗО без вироку вже 12 років сидить людина. Наш колега Ігор Мосійчук по справі «васильківських терористів» два з половиною роки разом із Сергієм Бевзом і Володимиром Шпарою відсиділи за гратами без вироку. У країні всіма владами, які були за 27 років, абсолютно чітко продукувався «беспредел» силових структур. Сьогодні ми всі бачимо, як на підприємців на місцях прокурор, мент, чи есбеушник відкриває справу для того, щоб, вибачте, «подоїти» або віджати бізнес (Оплески). «По беспределу» тримають людей в СІЗО. Є, наприклад, історія, яку багато хто з вас знає, – Люби Кушинської, яка 20 років 5 місяців і 4 дні просиділа в тюрмі без вироку тільки через те, що не могли (вибачте, що про чуже-особисте) з іншою жінкою поділити чоловіка (інша жінка – на той час міністр юстиції Сюзанна Станік закрила її за грати). Люба просиділа понад 20 років в СІЗО без вироку. Завдяки зусиллям небайдужих людей, журналістів, таких як Євген Кисельов, адвокатів – Андрія Федура, Зої Ярош, нашої однопартійки Валентини Руденко, багатьох інших достойних людей, Люба сьогодні на волі, а сиділа б й до цього часу. Таких прикладів безліч.

Шановні громадяни, зверніть увагу, який колосальний спротив іде зі сторони абсолютно всіх силових структур. Вони всі одноголосно об'єдналися проти нашої реальної реформи, проти моєї поправки, яка ламає корупційні схеми, яка ламає на місцях багатомільйонні «кормушки», коли кожного місяця прокурор, слідчий, есбеушник забирають в людей чесно нажите ними за все життя майно, у підприємців забирають бізнес, а отже й робочі місця в людей.

Сьогодні вони що тільки не вигадують (зверніть, будь ласка, увагу, шановні громадяни!), щоб дискредитувати мою поправку, щоб вичорнити нас. Начальник Департаменту спеціальних розслідувань Генеральної прокуратури України Горбатюк за чотири роки завалив усі справи щодо Майдану. Минуло чотири роки, ніхто не сидить і не

несе відповідальності. А тепер він каже, що, мовляв, справи Майдану заваляться через мою поправку.

Знаєте, тут, вибачте, пригадується анекдот про те, що заважає поганому танцюристу. А що заважає поганому прокурору? Поганому прокурору заважає поправка Лозового. Вони завалили всі справи щодо Майдану, розказували, мовляв, вони нічого не можуть зробити тепер через мою поправку. Зверніть увагу, як цинічно і огидно брешуть. Сьогодні вони, залякуючи людей, сіють паніку, мовляв, будуть проблеми з похоронами. Усі громадяни вже переконалися, що це брехня.

Шановні співвітчизники, робіть висновки і не вірте таким брехунам, як канал «1+1» олігарха Коломойського, який вкрав 6 мільярдів доларів в українців, як телеканал «24», що належить Садовому, який 12 років є міським головою міста Львова і довів одне з найкрасивіших міст світу до сміттєвого колапсу. 12 років не будувався сміттєпереробний завод, загинули люди, а він навіть не вибачився за це! Вірте правді і знайте, вони бояться нас, вони бояться вас, людей, вони бояться того, що ви нас підтримаєте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Зараз 6 хвилин надається народному депутату пану Кривенку, якому ще передає слово його колега Павло Кишкар.

Дякую.

Народний Рух України КРИВЕНКО В.М. Дякую, головуюча! Шановні колеги! Учора у нас був важкий і напружений день. Я хотів би все-таки, щоб ми проговорили ще питання щодо Національного банку. Я голосував проти призначення Якова Смолія на цю посаду. Хоча, за інформацією, це людина фахова, розумна. Але він, на жаль, збирається продовжувати ту справу пані Гонтаревої, яка, на моє глибоке переконання, є фантастичним злочином проти Української держави, є недотриманням Закону «Про Національний банк України». Учора багато моїх колег з різних фракцій, на мою думку, абсолютно слушно розповідали про те, скільки всього Національний банк не зробив і що мав би зробити. Ми також бачимо ці сотні тисяч людей, які втратили свої вклади, тому що, з одного боку, ми закриваємо банк, його активи потрапляють до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, а потім вся Україна бачить, як по 5 мільйонів доларів хабара дають за те, щоб якесь майно вивезти чи вкрасти якусь частину, а вкладники — прості люди, хто про них думає.

Тому я дуже сподіваюся, що пан Смолій... Начебто він перестав займатися аферою з депозитними сертифікатами. Тоді як весь бізнес без грошей, без кредитів, Національний банк України бере від приватних банків депозити і платить їм нормальний відсоток. Навіщо цим банкам шукати клієнтів, нести якісь ризики? Відкрив депозит, а кредит віддав на депозитні сертифікати Національному банку України. Є ще десятки злочинів, які були скоєні. Понад два роки ми вимагали відставки пані Гонтаревої. Я підписався під проектом цієї постанови ще влітку 2015 року. І, нарешті, це завершилося. Але я боюся, що як керувався Нацбанк з Банкової, так і далі буде це продовжуватися, і ніяких змін ми не побачимо. Дуже хочу помилитися. Якщо пан Смолій буде проводити політику на підтримку українського бізнесу, політику правильну, я перший, хто буде його підтримувати.

Сьогодні зранку я звертався до нашого Прем'єр-міністра. Розмова була зокрема про те, що досить роздавати гарантії держпідприємствам, досить терпіти таку організаційно-правову форму, як державні підприємства. Чим ліві відрізняються від правих? Соціалісти, ліваки кажуть: все в державну власність, усе має бути безкоштовним. Праві кажуть: дайте приватну ініціативу, дайте можливість. Держава має стати партнером, так званим гувернером, який допомагає бізнесу стати на ноги. У кожній сім'ї до 16-18 років ми допомагаємо своїм дітям, а потім стаємо партнерами. Хто намагається в 40 років своїм дітям розказувати, у того є проблеми з цими дітьми. Вони неповносправні, з них нічого нормального не виросте.

У нас 3 тисячі держпідприємств, де дуже маленький відсоток чесних директорів. Це, наприклад, Микола Лихоліт (КБ «Арсенал»), Олег Коростельов (КБ «Луч»), їх одиниці. Але нічого поганого не було б, якби в цих підприємствах 10-20 відсотків належало підприємствам Сполучених Штатів Америки, якби 10 відсотків мого рідного «Південмашу» чи заводу «Антонов» належало компанії «Боїнг» під жорсткі інвестиційні угоди. Головне, які інвестиції вони принесуть, які технології, скільки робочих місць створять, на які ринки виведуть. Компанія «Боїнг» поставляє продукцію в 160 країн світу, вони вміють продавати. На жаль, у нас з цим проблеми, а ми хочемо й далі

зберігати монополію «червоних» директорів, і далі їм роздавати державні гарантії.

Наприклад, державна гарантія, яку отримало державне підприємство «Конструкторське бюро «Південне» імені М.К Янгеля». 29 листопада 2004 року на їхній рахунок заходить 150 мільйонів доларів, а 30 листопада (Помаранчева революція) вони осідають в їхній банк під 6 відсотків річних, коли нічні були по 140 під час революції. Держава на створення проекту «Циклон» (наш спільний бразильський проект) виділила 150 мільйонів доларів. І що далі? Проекту немає, а кінці — у воду. Навіть людей не відправили на закриття цього проекту, щоб хоч щось повернути в Україну.

А як працюють приватні компанії? Ось техніко-економічне обгрунтування щодо 9 шахт, яке дозволить не імпортувати вугілля з Росії. Минулого року 13,6 мільйона тонн коксівного вугілля завезли з Росії, а ми з ними воюємо. Нам й далі хочеться тримати цю монополію держпідприємств. Давайте залишимо контрольний пакет в державі і покличемо інвесторів. Українцям краще від того, що залізниця знаходиться на 100 відсотків у державній власності чи якби хоча б 20 відсотків її знаходилося у власності французької, німецької або американської залізничної компанії? Тоді в середині компанії відбувалися б дискусії, вже не змогли б так красти, як крадуть. На жаль, ми бачимо просту ситуацію, коли треба лише підтримка держави. Китайці готові фінансувати проект, який я озвучував, щодо шахти «Любельська», що на Львівщині. Це тисячі робочих місць, українське виробництво, не ввозимо з Росії імпорту. Немає підтримки держави, навіть листа не можемо отримати про підтримку, а далі хочемо давати шахтам. На жаль, я бачу величезні проблеми в нашій політиці і у сфері енергетики також.

Наостанок хочу звернутися до журналістів. У нас попереду сумна дата — 25 березня, 19 років, як убили В'ячеслава Максимовича Чорновола. Я хотів би попросити і центральні канали, і місцеві канали...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановний колего, ви мали 6 хвилин. Дякую.

Наступний виступ пана Галасюка. Шановний колего, у вас був великий виступ, ви мали 6 хвилин.

Дуже вам дякую. Треба вкладатися в регламент.

Пане Галасюк, будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Шановні українці! Ті, які віддають замовлення за кордон іноземним заводам замість того, щоб віддати українським, крадуть робочі місця українців, крадуть податки з українського бюджету і, по суті, крадуть перспективу нашої держави. Треба обмежити вимивання коштів платників податків, що відбувається через державні закупівлі імпортної продукції за кордоном, продукції, яку Україна виробляє або здатна виробляти сама. Для того щоб такого, як київська афера із закупівлею імпортних трамваїв, коли 2 мільярди гривень віддали польському заводу, замість того щоб віддати львівській корпорації «Електрон» або дніпровсько-одеському «Татра-Юг», запорізьким виробникам, ніколи не повторилося, треба негайно прийняти закон «Купуй українське, плати українцям» (Оплески).

На цьому у своєму інтерв'ю в газеті «Голос України» наголошує президент корпорації «Електрон» Юрій Григорович Бубес. Ця корпорація є прикрасою української промисловості, прикрасою міста Львова, це потужний машинобудівний холдинг, який виріс з невеликої майстерні, а сьогодні є величезним успішним українським підприємством. Я прошу продемонструвати слайди.

(Демонстрація слайдів).

Це підприємство налічує (вдумайтеся!) 23 тисячі акціонерів. Заробітна платня — від 12 до 14 тисяч гривень. Подивіться, яку чудову продукцію вони виробляють.

Наступний слайд, будь ласка.

Окрім трамваїв, вони виробляють електроавтобуси, автомобільну спеціальну техніку, електроніку, побутову техніку, військову апаратуру, усе це — сучасне українське виробництво.

Наступний слайд, будь ласка.

Ось у цих талановитих молодих людей влада, яка віддає замовлення за кордон, і ті грантожери, які виступають проти прийняття закону «Купуй українське, плати українцям», крадуть робочі місця. Тому безробіття серед молоді в Україні — майже 30 відсотків. Тому мільйони талановитих українців емігрують за кордон.

Ми покладемо цьому край. Мені абсолютно очевидно, коли українські виробники — платники податків, роботодавці, виступають за прийняття закону «Купуй українське, плати українцям», а окремі

урядовці й грантожери — псевдоекономічні експерти, виступають проти, до кого потрібно дослухатися. Побудуємо міцну українську промисловість і економіку — буде успіх і демократія в Українській державі. Слава Україні! (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. Шановний колего Медуниця, запрошую вас до слова. Будь ласка.

МЕДУНИЦЯ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 157, Сумська область, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт», місто Суми. Шановні колеги! Шановні українці! Шановні сумчани! Знаєте, мене часто мої виборці – жителі міста Суми, просять, щоб я виступив саме щодо проблем мого округу та міста Сум. Одна з проблем міста – це влада в місті Суми, яка прийшла на хвилі популізму, обклеїла все місто білбордами, обіцяючи справедливі тарифи, яка приймала звернення до урядів, які були в цьому залі, і вимагала зниження тарифів. І що ми зараз маємо у місті Суми? Одні з найбільших тарифів на теплопостачання, на електроенергію. Слава Богу, що ми відтермінували RAB-тарифи, коли група народних депутатів звернулася до уряду і до НКРЕКП. Нещодавно збільшили тариф на проїзд у маршрутках. Ви знаєте, як у Сумах називають маршрутки? Відра з гайками. Бо сумчани часто фотографують ті транспортні засоби, у яких вони проїжджають містом і спостерігають, як відпадають колеса, двері, як їх під час руху засніженими вулицями заносить в бік. І це відбувається за підвищеного тарифу, який місцевою владою обіцяла зробити справедливим. Ось такий місцевий громадський транспорт. Замість того, щоб розвивати комунальний транспорт (а є всі можливості після децентралізації зробити це), розвивають приватний бізнес маршрутників. Люди з передмість у вечірній час не можуть доїхати до центру. Масові скарги на те, що після 21 години нічого не їздить, а мав би їздити комунальний транспорт.

Сумська ТЕЦ, яка постачає тепло місту Суми — бюджетним організаціям, фізичним особам, орендована. У Сумах метр снігу, а там, де пролягають труби — земля і бруд, бо вони неізольовані, а тепло (сумчани отримують платіжки з тризначними цифрами) виходить у повітря.

Замість того щоб розв'язати цю проблему (адже обіцяли справедливі тарифи) і забрати в монополіста мережі (бо це насправді комунальна власність), ізолювати, модернізувати їх як треба, зробити так, щоб сумчани платили за тепло менше, міська влада (та сама, яка обіцяла справедливі тарифи) приходить на засідання НКРЕКП і каже, що ми, представники партії «Батьківщина», погоджуємося на те, щоб у Сумах були найбільші в Україні тариф. Для чого це я кажу? Я кажу для того, щоб всі жителі нашої країни, зокрема сумчани, знали, що коли популісти обіцяють зробити життя в країні дешевшим, то вони зроблять його таким, яке зробила влада міста Сум...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

До слова запрошується народний депутат Ревега. Будь ласка.

РЕВЕГА О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, самовисуванець). Виборчий округ №63, Житомирська область, місто Бердичів. Сьогодні я вкотре звертаюся до Прем'єр-міністра України Володимира Борисовича Гройсмана та міністра оборони України. Три роки поспіль Кабінетом Міністрів виділяються кошти на будівництво 60-квартирного будинку в місті Бердичеві в мікрорайоні «Червона Гора» для військовослужбовців. Там практично нічого не робиться! Я вимагаю втрутитися в ситуацію, щоб завершити будівництво, і я спокійно міг дивитися в очі своїм виборцям, тому що мені соромно, адже вони сьогодні на Сході захищають нашу державу.

Наступне, болюче для міста Бердичів питання, яке, напевно, вже переросте в екологічну катастрофу, — це очисні споруди, які з 1990 року не можуть побудувати. Місцева влада готова співфінансувати будівництво очисних споруд, але всієї, великої, суми коштів, яка необхідна для цього, вони не можуть виділити з місцевого бюджету.

Тому я звертаюся до Кабінету Міністрів з проханням виділити кошти для будівництва очисних споруд, тому що сьогодні забруднюється не тільки місто, а увесь Бердичівський район. Стоки потрапляють в річки, на яких розташовано багато сіл, мешканці яких приїжджають і звертаються з великою проблемою. Річка тече через місто Житомир. Тому я вимагаю знайти кошти для будівництва очисних

споруд. Сьогодні місто свої нечистоти віддає приватній структурі, яка не має можливості їх переробити, тож забруднюється все: в місті, біля міста, а також у Бердичівському районі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

До слова запрошується Ганна Гопко. Просимо вас, пані Ганно.

голова Комітету Верховної Ради ГОПКО Г.М., у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Доброго дня, дорогі українці! Хотіла би сказати, що в парламенті працює документально-публіцистична виставка «Нас вбивали, бо ми – українці», присвячена 85-м роковинам Голодомору 1932-1933 років як геноциду української нації. Ми дуже розраховуємо на те, що вже наступного тижня Міністерство культури України, а також Міністерство закордонних справ України нарешті затвердять список запланованих заходів в Україні та за кордоном із конкретними датами проведення, а також список запрошених високоповажних представників іноземних держав, щоб можна було надсилати запрошення, а не робити це восени, напередодні вшанування 85-х роковин. Тому величезне прохання до організаційного комітету під керівництво пана Райніна сприяти тому, щоб Міністерство закордонних справ України та Міністерство культури України нарешті затвердили ці важливі документи.

Також, колеги, хочу висловити сподівання, що наступного пленарного тижня ми нарешті ухвалимо важливий Закон «Про дипломатичну службу», оскільки за основу взято кращий досвід Європейського Союзу та США. Також сподіваюся, що дипломатична служба — держслужба особливого характеру, тому в цьому, новому законі, ми побачимо більші вимоги до дипломатів, ніж до інших держслужбовців. Нам дуже важливо, щоб ця реформа, яка необхідна для переходу від пострадянської моделі до дипслужби європейського зразка, нарешті відбулася.

Також наступний тиждень має стати для нас важливим, особливо після того як дуже багато було ейфорії щодо включення України до групи країн — аспірантів НАТО. Насправді ми маємо виконати свої зобов'язання, зокрема прийняти закон про національну безпеку.

Водночас є перші зауваження щодо нього, оскільки в проекті закону зареєстрованому Президентом, не передбачається парламентського контролю за діяльністю Служби безпеки України. Саме контроль за діяльністю СБУ є однією з фундаментальних цілей та вимог до проекту Закону «Про національну безпеку України», який упродовж 18 місяців наші міжнародні партнери розробляли спільно з Адміністрацією Президента, РНБО, але потім чомусь цього не побачили в зареєстрованому тексті законопроекту. Тому я дуже сподіваюся, що ми в парламенті зможемо виправити ці послаблення.

Також, колеги, нам дуже важливо, щоб відбулося оновлення Центральної виборчої комісії, і ми проголосували за її склад.

Сподіваюся, що центральні телеканали до 25 березня (19 років з дня вбивства В'ячеслава Чорновола) зроблять репортажі, буде розслідування, зроблять висновки, і ми нарешті дізнаємося, хто замовив це вбивство.

Також хотіла б запросити Генерального прокурора України не з трибуни парламенту, а прийти на засідання комітету (а не направляти якихось невідомих представників), щоб дати відповіді, що зробила Генеральна прокуратура, щоб повернути з Австрії майно Сергія Клюєва, які відкрила провадження щодо Іванющенка. Тому чекаємо Генпрокурора на засіданні комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується Іван Спориш. Пане Іване, будь ласка.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ №15, Вінниччина. Шановна головуюча! Шановні народні депутати! Звичайно, я хотів би додати трохи оптимізму, тому що мені як голові підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму все-таки дуже приємно за нашу паралімпійську збірну, яка сьогодні, на щастя, вже має шість золотих, шість срібних, сім бронзових медалей (Оплески). Дуже приємно за них.

Думаю, якби наша паралімпійська збірна брала участь у всіх видах спорту, ми скрізь були б першими. Немає різниці, ми будемо третіми, четвертими, головне — щоб приїхали наші паралімпійці, і держава за них не забула, щоб вони вчасно отримали виплати за золоті, срібні та бронзові медалі. Це був би дуже великий плюс.

Сьогодні ми у виступі міністра соціальної політики пана Реви почули, що особи з інвалідністю у 2017 році забезпечені необхідними колясками, інвентарем тощо. Дай Боже, щоб усе-таки держава звернула увагу на таких людей.

Хотів би ще сказати, що ми повинні виховувати молодь для того, щоб мати і хороших олімпійців, і спортсменів. У вівторок дуже хотілося б повернутися до проекту постанови № 7218 щодо присудження премій нашій молоді. Здавалося б дрібниця, але ми не змогли проголосувати за присудження премії Верховної Ради України 10 молодим людям. А на них мали дивитися б сотні, тисячі, мільйони молодих людей. Водночас, вони дивляться на нас, що ми не змогли цього зробити.

Кілька слів хочу сказати від імені наших аграріїв. Усе-таки хотілося б повернутися до законопроекту про повернення ПДВ на сою, ріпак, соняшник. Вони цього чекають. Якщо ми не сіятимемо сої, це буде великий мінус, і це всі чудово розуміють.

Можливо, це невеликі були б виплати. Ми можемо просто скоротити посіви сої, інших сільськогосподарських культур, де не буде повернення. Я чудово розумію, що кошти, закладені в бюджет на капітальний ремонт, будівництво ферм, нас радують, але водночас хотілося б проаналізувати: хто їх отримує і скільки. Також хотілося б прибрати увесь бюрократизм під час оформлення документів, для того щоб фермерські господарства отримували ці кошти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошую Юрія Мірошниченка. Будь ласка.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Шановні виборці! Шановні колеги! Хочу використати ці кілька

хвилин для продовження теми пенітенціарної системи, про яку сьогодні вже говорили. Люди, які потрапляють, на жаль, до пенітенціарних закладів, дуже часто не виправляються, адже, вийшовши, опиняються в умовах, коли поліпшити своє життя вже неможливо.

Протягом багатьох років відбувається і порушення прав людини, і неможливість оскаржити тих чи інших рішень, які ухвалюються керівництвом пенітенціарних закладів, і ряд речей, які міжнародна комісія щодо запобігання тортурам кваліфікує як тортури. Враховуючи це перед Україною стоїть надзвичайно важливе питання — реформувати пенітенціарну систему, перетворити її з каральної, з системи, яка мстить людині за помилку, скоїну в житті, на таку, яка могла б дати людині шанс виправитися, усвідомити свою помилку і повернутися до нормального життя. На жаль, ми у спадок отримали таку систему, яка не дозволяє цього.

Саме тому Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та Міністерство юстиції України за допомогою міжнародних та українських експертів-правозахисників створили потужну команду, яка напрацювала ряд законодавчих ініціатив, що дозволять насамперед захистити права людини в пенітенціарних закладах, зробити саму систему такою, яка допоможе людині і на етапі слідства, і під час відбування покарання, і на етапі реабілітації, а потім допоможе повернутися в суспільство.

Створено ряд важливих інституцій. Зокрема, хочу відмітити профілактичні заходи, які пропонуються, розроблені законопроекти. Зараз, користуючись нагодою, звертаюся до керівництва парламенту з проханням приділити один пленарний день і ухвалили той пакет законів, за який нам будуть вдячні не лише ті люди, які перебувають в пенітенціарних закладах, а й члени їхніх родин, до яких вони повертаються, які співчувають і переживають за родичів, які зіткнулися з проблемами.

Я закликаю всіх українців, усіх експертів, правозахисників...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, виступ, дійсно, актуальний.

Наступний виступ народного депутата пана Лінька. Запрошуємо вас до слова.

ЛІНЬКО Д.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Шановні українці! Хочу привернути вашу увагу до проблеми, яка стосується кожного українця і болить кожному українцю, - тарифи і високі ціни на газ. Учора склалася кричуща ситуація в моєму рідному місті Кропивницькому (я вже офіційно звертався з цього приводу до Прем'єр-міністра України і кажу сьогодні про це публічно). Півміста Кропивницького залишилося без тепла, а це понад 100 багатоповерхових будинків, дитячі садочки та школи, тому що ВАТ «Кіровоградгаз» через борги припинив постачання газу до котелень та до підприємств теплокомуненерго, бо держава не заплатила тих субсидій, які мала б заплатити. Хоча на сьогодні вже ϵ договір про реструктуризацію боргів, керівник ВАТ «Кіровоградгаз» Олександр Гладкий взяв фактично в заручники півміста, у той час коли наближаються снігопади й похолодання, діти перебувають в холодних дитячих садках та школах.

Я звертаюся до Прем'єр-міністра України з проханням негайно втрутитися в ситуацію і вирішити це питання. Таких проблем багато й в інших містах. Сьогодні МВФ вимагає збільшити ціну на газ, щоб загнати в ще більші борги, щоб українці мерзли у своїх будинках і не мали чим заплатити.

Станом на 13 березня 2018 року борги за газ становлять 37 мільярдів гривень. Якщо уряд піде на ті вимоги, які ставить МВФ, – лише підвищувати ціну на газ, борг українців збільшиться. Не буде більше надходжень, а лише збільшуватиметься борг. Тому Радикальна партія Олега Ляшка пропонує альтернативну політику щодо енергетичної сфери: ми пропонуємо збільшувати видобуток українського газу. За нашою ініціативою було зменшено рентну плату на нові газові свердловини. Давайте будемо видобувати більше українського газу і продавати його українцям за ціною виробника, це 2 тисячі гривень максимум, а не 9 тисяч гривень, як сьогодні платять українці.

Цього року на субсидії виділено 76 мільярдів гривень, з них лише 1 мільярд гривень — на енергомодернізацію. Днями я зустрічався з керівниками черкаських ОСББ. Вони кажуть, що готові енергомодернізувати наші будинки, готові вкладати гроші для того, щоб менше ми споживали газу, щоб менші суми стояли в платіжках, але просять

державної підтримки. Немає державної підтримки. 1 мільярд гривень, виділений на енергомодернізацію, — це ніщо. Сьогодні в Україні порівняно з Європою споживається найбільше електроенергії та газу. Це стосується і промисловості, й житлово-комунального господарства.

Тому програма Радикальної партії — зменшення використання газу, енергомодернізація, виділення коштів не на субсидії, які вимиваються з бюджету до кишень олігархів, а на енергомодернізацію, і кошти... Дайте людям нормальну роботу і заробітну плату, і вони будуть платити. Не треба заганяти їх у борги, а потім взимку, коли холодно і снігопади на вулиці, вимикати їм тепло, щоб замерзали. Тому я вимагаю, щоб моє звернення було до Прем'єр-міністра України, і вирішити питання про...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступний виступ – народний депутат Юрій Соловей. Прошу вас.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Гуцульщина і Покуття, виборчий округ №89. Шановні колеги! Шановний український народе! Здається, що ми в парламенті розглядаємо дуже багато питань, але, на жаль, чітко не розуміємо поточних пріоритетів, і ці питання носять другорядний характер. На жаль, ми не обговорюємо ключових, системних, соціально-економічних реформ, які сьогодні потребує українське суспільство і український народ. Наприклад, накопичувальна пенсійна система, податок на виведений капітал, ринок землі, страхова медицина, приватизація державного сектору. На жаль, ми обговорюємо дуже багато інших питань, що не стимулюють економічного розвитку і не роблять українських громадян заможнішими. Адже, на моє глибоке переконання, саме економіка, саме залучення інвестицій, саме масштабні реформи цієї галузі дозволять Україні вже найближчим часом розвиватися.

Якщо говорити про економіку, то, до речі, одним з предметних прикладів, як це може працювати на практиці, є відновлення автомобільних доріг та будівництво інфраструктури. Я можу на прикладі свого округу сказати, що відновлена дорога в межах Снятинського району — Івано-Франківськ — Чернівці, чи відновлена дорога Косів — Верховина, чи відновлена дорога Косів — Кути, чи Кути — Тюдів, чи Верхній Ясенів — Устеріки — це ті конкретні заходи, які дозволили

розвинутися в економічному плані одному з найблагодатніших країв — Гуцульщина і Покуття. Проте, незважаючи на це, залишається ряд питань, які вже найближчим часом потребують вирішення.

Насамперед хочу зупинитися на проблемі відновлення інфраструктури в частині відновлення і будівництва мостів, які перебувають в аварійному стані ще з часів повені 2008 року. Минулого року нам вдалося відновити міст в селі Криворівня, але, на жаль, ключовий стратегічний об'єкт — міст в місті Косові залишається невідновленим, в тимчасовому, можна сказати, в аварійному стані.

Саме тому я з цієї високої трибуни звертаюся до міністра інфраструктури України з проханням найближчим часом визначити даний об'єкт як такий, що потребує негайного ремонту, передбачити необхідні кошти на розв'язання цієї проблеми та негайно розпочати ремонт. Прошу другу частину мого звернення вважати офіційним депутатським запитом до міністра інфраструктури України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До виступу запрошується народний депутат Яриніч. Просимо вас, колего.

ЯРИНІЧ К.В., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна Ірино Володимирівно! Шановні народні депутати! Шановні земляки! Я дуже хочу продовжити ту тему, яку порушив мій колега Дмитро Лінько. Виступити з цієї високої трибуни мене змушує надзвичайна ситуація, яка штучно створена в обласному центрі Кіровоградської області.

Спочатку опалювального сезону місцевий газовий монополіст ВАТ «Кіровоградгаз» вкотре вдається до неприпустимих, фактично злочинних, на моє переконання, діянь, які полягають у відключенні котелень міста від газопостачання.

Наприкінці листопада минулого року проблему відсутності подачі тепла в домівки людей та на об'єкти соціальної інфраструктури вдалося оперативно вирішити завдяки моєму особистому невідкладному втручанню разом з мером міста та головою обласної державної

адміністрації. Спільними зусиллями нам вдалося не допустити зриву опалювального сезону.

У результаті чергового газового шантажу, який відбувся в грудні минулого року, я вже не мав іншого вибору, як направити депутатські запити до Служби безпеки України, до Генеральної прокуратури України та до Національної поліції України з проханням провести перевірку законності дій газового монополіста, що в результаті обернулося для нього відкриттям двох кримінальних справ за ознаками зловживання службовими повноваженнями.

Однак, на жаль, позавчора підприємство-монополіст знову вдалося до шантажу з відключенням котелень міста від газопостачання. Як наслідок, — без тепла були залишені 137 житлових будинків, шість дитячих садочків, три школи, два ПТУ, один заклад охорони здоров'я.

Як представник громади нашого міста у Верховній Раді України, я публічно звертаюся до Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана втрутитися в ситуацію, яка склалася, і взяти її під особистий контроль. Вважаю політику шантажу, до якої вже не вперше вдається ВАТ «Кіровоградгаз», неприпустимою. А залишити людей без тепла напередодні різкого похолодання, на мій погляд, є не тільки злочином перед міською громадою, а й цілеспрямованою підривною діяльністю проти державної політики в енергетичному секторі.

Прошу належним чином відреагувати на дану інформацію та дати доручення невідкладно припинити протиправні діяння та притягнути винних осіб до встановленої законом відповідальності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, наступний виступ — народний депутат пані Юзькова. Запрошуємо вас до слова.

ЮЗЬКОВА Т.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Дякую. З великою шаною до головуючої, до своїх колег, які сьогодні залишилися в залі, я хочу звернутися до нашого народу, до шановних українців.

Я з радістю побачила, що вже навіть засоби масової інформації стали спростовувати відверту брехню, яка розповсюджувалася протягом останніх чотирьох днів про те, що буде змінений і в часі продовжений порядок і можливість отримання дозволу на поховання людей, які померли після 16 березня 2018 року. Про що, в дійсності, йдеться? Про те, що до Кримінального процесуального кодексу України було внесено зміни, згідно з якими для правоохоронних органів були встановлені чіткі строки, початок їх перебігу і порядок продовження. Для того, щоб скасувати зазначені строки, на жаль, була спроба налякати український народ, викликати фактично паніку, начебто вони не зможуть поховати близьких людей, які померли.

Фракція Радикальної партії Олега Ляшка завжди стояла на захисті прав людини, у тому числі й у кримінальному процесі. Мова йде не тільки про захист людей, які підозрюються у вчиненні злочину, а й про захист людей, які потерпіли від цього злочину. Якщо б терміни досудового розслідування, терміни їх початку і публічність продовження цих термінів були застосовані раніше, то правоохоронні органи мали б звітувати, чому до цього часу не розслідувані в повному обсязі і не передані до суду справи, не притягнені до відповідальності особи, які вчинили злочини на Майдані, терористичні акти, що відбувалися останнім часом у місті Києві і таке інше.

Тому ми наголошуємо, що не дозволимо надалі відмінити зазначені зміни, оскільки вони ідуть на користь усьому українському народу.

Слава Україні! (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за цю інформацію.

Наступний виступ — народний депутат Вовк. Будь ласка, запрошую вас до слова.

ВОВК В.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Фракція Радикальної партії Олега Ляшка. Шановні громадяни! Цієї середи через неявку багатьох депутатів на свою роботу Верховна Рада не змогла розглянути надзвичайно важливий проект Постанови «Про комплекс невідкладних заходів щодо практичної реалізації міжнародно-правової відповідальності Російської Федерації за збройну агресію проти України».

Справедливо очікуючи підтримки з боку міжнародної спільноти, зокрема санкцій проти Росії, Україна має виконати власне домашнє завдання: сформувати консолідовану претензію до держави-агресора. Нагадаю, що Радянський Союз почав готувати консолідовану претензію до Німеччини ще у 1942 році, задовго до перемоги, тож відповідний проект постанови був внесений Олегом Ляшком та мною ще у 2016 році, але й досі не ухвалений. У законі про деокупацію Донбасу вдалося провести загальну норму про консолідовану претензію, тепер слід без зволікання перейти до її практичної реалізації.

Наша постанова передбачає невідкладне утворення міжвідомчого координаційного органу з метою узагальнення правової позиції держави та підготовки консолідованої претензії України до Росії. Самотужки реалізувати це надзавдання не зможе жоден існуючий орган влади, тож зволікати із створенням такого міжвідомчого органу неприпустимо.

У проекті постанови також доручається уряду розробити методику визначення шкоди та обсягів збитків, завданих Україні російською агресією, адже без встановлення розміру шкоди неможливо пред'явити претензію агресору та задіяти механізм міжнародноправової відповідальності.

Абсолютно ненормально, що на п'ятому році війни Українська держава й досі не розпочала системної роботи з обрахунку загального обсягу нанесених збитків. Реалізація цих заходів повністю відповідає міжнародній практиці та суттєво посилить позицію України на міжнародній арені, у тому числі, посилить переговорні позиції України з фінансовими інститутами та кредиторами, зокрема Міжнародним валютним фондом.

Ми також передбачаємо створення єдиної бази даних доказів агресії Росії проти України, скоєних воєнних злочинів та злочинів проти людяності, а також доручаємо Службі безпеки України та Міністерству оборони України посилити співпрацю з Генеральною прокуратурою України щодо надання Міжнародному кримінальному суду в Гаазі всіх документів, необхідних для проведення розслідування злочинів, скоєних вищим керівництвом Росії та окупаційною адміністрацією на Донбасі та в Криму.

Радикальна партія Олега Ляшка переконана: добро має бути з кулаками, у тому числі з міжнародно-правовими. Росія, зрештою,

буде притягнута до відповідальності. Закликаємо Верховну Раду невідкладно розглянути та ухвалити наш проект постанови.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Бондар. Просимо вас, шановний колего.

БОНДАР М.Л. Дякую. Бродівщина, Бущина, Камінеччина, Радехівщина, виборчий округ № 119. Шановні колеги! Як відомо, з 1 січня в Україні почав працювати державний дорожній фонд відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі», який ми прийняли. На дороги у 2018 році має бути виділено близько 47 мільярдів гривень. Уперше автошляхова галузь отримає гарантоване державою фінансування. Цього року – це майже 33 мільярди гривень, плюс додаткове фінансування ряду ключових магістралей – близько 14 мільярдів гривень. Місцева мережа доріг, яка нараховує близько 120 тисяч кілометрів, перейде у сферу управління місцевих органів влади. 3 1 січня 2018 року саме голови ОДА, голови районних державних адміністрацій та селищних рад вирішують, які дороги, хто і як ремонтуватиме. Фінансування буде виділено з новоутвореного дорожнього фонду. 35 відсотків від усього наповнення буде в розпорядженні саме місцевих органів влади та їх доріг.

Майже на кожному прийомі в окрузі люди скаржаться на поганий стан доріг, на неможливість доїхати до районного центру чи до іншого села. Така ситуація в кожному із районів мого виборчого округу №119. Так як в законі щодо державного фонду чітко визначено, що кошти державного дорожнього фонду спрямовуються у тому числі на субвенцію з Державного бюджету України місцевим бюджетам на фінансування будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, а також вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах, яка розподіляється між місцевими бюджетами залежно від протяжності автомобільних доріг загального користування місцевого значення відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Прошу звернути на

це увагу очільників Львівської області і забезпечити чітке виконання даного закону та справедливий розподіл коштів фонду між місцевими бюджетами, залежно від протяжності автомобільних доріг, стану доріг, а не від інтересів окремих депутатів чи політичних сил.

Тому прошу мій виступ вважати депутатським зверненням, щоб надалі ці кошти були розподілені чесно, згідно з протяжністю доріг, а не за якимись окремими домовленостями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується народний депутат Ляшко. У нього на виступ – 6 хвилин.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Сподіваюся, що Прем'єрміністр України і Президент України помітили оприлюднені пресою результати чергового опитування, де 80 відсотків працюючих людей в Україні не задоволені рівнем своєї зарплати. А ще раніше були опитування, за результатами яких ми, уся країна, побачили, що 55 відсотків молоді хоче емігрувати з України з двох причин: не бачать можливості реалізації себе в рідній країні і низька заробітна плата. Для порівняння: у Польщі мінімальна заробітна плата – 500 євро, а в Україні – 120 євро. І сьогодні Польща знову прийняла рішення про спрощення процедури найму на роботу українських заробітчан. Польща, економічний потенціал якої у 90-х роках був у чотири рази менший, ніж український, сьогодні випереджає нас за рахунок наших трудових мігрантів, за рахунок нашої робочої сили. Мільйони українців працюють по всіх світах – від Польщі до Америки і Канади – тому що там платять нормальні зарплати, тому що молоді хлопці і дівчата, які отримали знання, мають можливість себе реалізувати скрізь у світі, крім рідної країни. Ключовим для подолання бідності є збільшення доходів громадян.

Коли влада розповідає про те, що для цього немає коштів, це не відповідає дійсності. В парламенті голосують рішення і призначають прокурорам, суддям і так званим антикорупціонерам по 300 тисяч на місяць заробітної плати, замість того щоб хоча б по 30 тисяч дати вчителям, лікарям, іншим категоріям працівників бюджетних установ, простим робітникам. Їм кажуть, що не можна піднімати зарплати, бо буде інфляція, а по 300 тисяч прокурорам і суддям — ніякої інфляції

не буде. Їм можна платити такі космічні зарплати, потім вони отримують космічні пенсії, замість колгоспників, які все життя в селі пропрацювали, прогорбатилися за трудодні, і сьогодні отримують 1,5 тисячі гривень пенсії.

Тому я звертаюся до уряду, до Прем'єр-міністра України з вимогою виконати ту обіцянку, яку ви давали публічно, в цьому парламенті, — за результатами першого кварталу 2018 року підвищити мінімальну заробітну плату (Оплески). Понад 2 мільйони українців живуть на мінімальну заробітну плату. В одному відомому фільмі казали: «Щоб ти жив на одну зарплату». Так ось мільйони українців живуть на одну зарплату навіть не середню, а мінімальну, і в них немає можливості за таку зарплату прогодувати свою сім'ю.

Тому ми вимагаємо наступного пленарного тижня внести до парламенту подання: зміни до Державного бюджету, збільшення заробітної плати. За нашими оцінками, мінімальна заробітна плата сьогодні, зважаючи на вартість комунальних послуг, ліків, продуктів харчування повинна бути не менше 5,5 тисяч гривень на місяць (Оплески). Те саме стосується й розміру мінімальної пенсії. Сьогодні мільйони людей отримують мінімальну пенсію — 1,5 тисячі гривень. За нашими підрахунками, мінімальна пенсія повинна бути 3 тисячі гривень на місяць, і для цього є всі можливості. Завдяки нашій боротьбі за підвищення мінімальних зарплат, до бюджету минулого року надійшло майже 50 мільярдів гривень. Тому є можливості для перерахунку пенсій військових пенсіонерів, чорнобильців, колишніх колгоспників і встановлення їм пенсії не нижче 3 тисяч гривень на місяць. Те саме стосується й заробітної плати. Підвищення заробітної плати — це реальна детінізація економіки, це в майбутньому більша пенсія для людей, а не ті копійки, які вони сьогодні отримують.

Сподіваюся, що і Президент, і уряд мене почують, а якщо не почують, ми зробимо все, щоб вони почули мільйони українців, які вимагають підвищення зарплати, пенсій, покращення соціального захисту, доступні ліки, доступну медицину, яка неможлива за нинішнього керівництва Міністерства охорони здоров'я України Доктора Смерть Уляни Супрун.

Тому наша команда вкотре вимагає від уряду внести подання на призначення міністра охорони здоров'я. Беріть на себе відповідальність за так звану медичну реформу. Тому що мета реформи — це

якість послуг, це доступність послуг, а ми бачимо абсолютно протилежне: мільйони українців, особливо з малозабезпечених сімей, позбавлені можливості отримувати належну медичну допомогу. Це вкрай важливі питання для кожної працюючої людини в Україні. Влада, замість того, щоб піти до людей і почути, чим вони живуть, займається дерибаном посад, розкрадає, що ще залишилося, за копійки продає 4G-частоти (отака вам чесна приватизація, яку вони будуть проводити), дерибанить між собою у цьому печерському трикутнику, у цьому гнилому, затхлому болоті.

Натомість вони пічкають людей фейками, брехнею. Сидять два олігархи: Коломойський — на Женевському озері та Садовий — у Львові, і брешуть із своїх каналів: Садовий — з телеканалу «24», а Коломойський — з «1+1», що начебто відповідно до поправки Лозового зміняться умови поховання людей. Уже всі сьогодні спростували це: і прокуратура, і суди, сказали, що нічого не зміниться. А вони три дні так жартували, людей лякали, що зміняться умови поховання.

Авжеж, вони вже собі місця на кладовищах покупляли за кордоном, а українців казками лякають. Чому вони це роблять? З однієї причини — тому що Радикальна партія добилася реальної антикорупційної боротьби! Ми забрали можливість у слідства фальсифікувати кримінальні справи проти українців! Ми захищаємо людей. А вони хочуть вас грабувати. Ми на вашому захисті і не дамо їм цього зробити! (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується народний депутат Олег Березюк.

Пане Олеже, просимо вас. Я також прошу колег під час виступів все-таки уникати неприємних епітетів до відсутніх колег з уряду. Дякую.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Вельмишановні пані і панове! Влада в Україні, беззастережно, є олігархічною, яка працює винятково у власних інтересах, використовуючи ресурс як людини, так і бюджету. Це очевидна річ, і цьому є багато доказів. Влада не

терпить тих, хто думає інакше. Ситуація, яка сьогодні широко обговорюється щодо поховань, виникла не вчора (Шум у залі). Це ситуація, яка склалася під час прийому кодексів, яких ніхто в цьому залі не читав... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧА. Шановний пане Олегу, 1 хвилинку, я дуже... Я зараз дам пану Олегу 3 хвилини. Я дуже прошу, ви висловили свою позицію під час виступів, вас ніхто не перебивав. Давайте будемо один до одного коректними. Прошу продовжити ваш виступ, 3 хвилини.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. (Не чути).

ГОЛОВУЮЧА. Я прошу, пане Андрію, я також умію кричати. А ми говоритимемо тут спокійно.

Дякую.

БЕРЕЗЮК О.Р. Це ситуація, яка склалася не через одну чи дві людини, вона є системною, бо прийняття гамузом кодексів, які ніхто не читав у цьому залі, і є причиною цієї ситуації. Тому що ці кодекси — це був дизайн, який служив виключно олігархічній владі знищення самого процесу розслідування і судочинства. Ці кодекси — це є насправді знищення ефективності НАБУ. І ми це маємо знати. А те, що сталося з похованнями, — це рикошет, можливо, навіть і випадок (Шум у залі).

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. (Не чути).

БЕРЕЗЮК О.Р. Шановні колеги, я вас попрошу...

Учора був дуже сумний день, — відбулося порушення балансів, які не мали бути порушеними. На превеликий жаль, учора ми обрали омбудсмена, залежного від політичної сили. Сьогодні Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство юстиції України знаходяться в руках однієї політичної сили. Але й омбудсмен, яка нібито вийшла з цієї сили, але чи сила вийшла з неї, залишається там, і невідомо, як буде працювати з людьми у відділках поліції чи у в'язницях, коли їхні права будуть порушені. Це серйозне порушення балансів побудови правового суспільства. І це сумна подія.

Учора також була ще одна сумна подія. Екс-голова Національного банку України майже з апломбом розказувала про перемоги, зокрема, щодо націоналізації «ПриватБанку», сказавши, що це забрало 7 відсотків валового продукту України, коли на медицину і освіту витрачають, можливо, на 1 відсоток більше. Та, якщо б ці гроші не віддали олігархові, який обкрадав банк протягом років, і ніхто цього не бачив, а віддали на медицину, я думаю, це було б значно краще. Але політичні сили, які протистоять олігархату, переслідуються і оббріхуються. Ніхто сьогодні не пише і не говорить, що в Харкові депутат міської ради від «Самопомочі» Наталка Коваленко переслідується, їй погрожують, і ніхто її не захищає. А автомобіль керівника обласного осередку одеської організації «Самопоміч» спалений тільки тому, що такі люди відстоюють інтереси і захищають бюджети локальних громад. Немає влади, яка відстоює інтереси людей, є влада, яка або відстоює власні інтереси, або інтереси їхніх олігархів і власників. Боротьба попереду. А справжнім політикам, я вважаю, треба...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується Мустафа Найєм. Він був у залі. Добре, ми потім повернемося. Микола Паламарчук. Будь ласка. До слова запрошується народний депутат Арешонков.

АРЕШОНКОВ В.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановна пані головуюча! Минулого разу я завершив свій виступ згадкою про те, що керівництво держави сьогодні проголосило політику посилення співпраці, зв'язків із сусідньою нашою Республікою Білорусь.

Дійсно, не секрет, що за останні роки, особливо на таких прикордонних територіях, як, скажімо, північ Житомирської області, де традиційно були дуже тісні економічні, культурні, духовні зв'язки з сусідньою державою, в силу різних причин відбулося певною мірою охолодження. Тому, безперечно, це рішення правильне. Але, скажіть, будь ласка, які траси будуть шляхами сполучення? На сьогодні траса з Хмельницького через Житомир, Коростень, Овруч і через Виступовичі на Гомель, на жаль, перебуває дійсно в жахливому стані. Я звертаюся до уряду, до Міністерства інфраструктури України з тим, щоб

звернули увагу, переглянули державну програму. Тому що, дійсно, соромно, що дороги міждержавного значення перебувають в такому стані. Але й хочу зауважити, що не тільки такі траси.

Подивіться, ми оголосили про серйозні реформи. Реформа освітянська, яка передбачає створення освітніх округів, а в минулому році було оголошено про ремонт доріг до так званих опорних шкіл. Сьогодні ми говоримо про медичну реформу і про те, що для того, щоб середньому медичну персоналу, лікарям, дістатися до віддалених населених пунктів, сіл, особливо в наших заліснених сільських районах таких, скажімо, як Овруч, Олевськ (у мене на окрузі), потрібна насамперед дорога, якої немає, техніка, автомобілі, яких також немає, я вже не кажу про відсутність в багатьох віддалених сільських районах елементарного Інтернет-зв'язку, не те, що 4G.

Тому сьогодні я, звертаючись до уряду, наполегливо прошу переглянути виділення коштів відповідно до цих державних програм для придбання необхідної техніки, для забезпечення сучасного зв'язку, щоб запрацювали педагоги, медики і, найголовніше, щоб у нас були дороги, автомагістралі, якими ми зможемо добиратися у віддалені населені пункти. Це є надзвичайно важливою державною програмою. Це питання національної безпеки.

ГОЛОВУЮЧА. Володимире Михайловичу Литвин, будь ласка, запрошую вас до слова. Ні, зараз виступатиме Володимир Михайлович Литвин, а ті, хто запізнилися чекатимуть тепер своєї черги.

ЛИТВИН В.М. Шановні народні депутати! Найстрашніший ворог для кожної людини — недовговічність природи кожної людини. До того ж, наші люди визнані одними з найнещасливіших людей у світі. Правда, влада каже, що в них для щастя ϵ все, а людям каже, що будьте щасливими тим, що у вас ϵ . І в людей відбирають останн ϵ .

Ще в жовтні я офіційно звернувся до Президента України, до Прем'єр-міністра України, до Генеральної прокуратури України, до НАБУ з тим, що в Житомирській області, в місті Новоград-Волинському в людей забирають останнє — не розділені землі спільної власності, незапитані паї. І робить це виключно своїм підписом голова районної державної адміністрації. Робить це зухвало, приховуючи документи, бо він є представником найбільшої «правильної» партії.

Дізналися про це лише тоді, коли до сільської ради приїхали молодики на відповідному транспорті з вимогою зареєструвати ці документи. Минуло майже п'ять місяців, реакції — нуль. Я розумію, чому. Бо прикривають зверху. Як розповідають голови районних державних адміністрацій, вони отримали установку акумулювати землі і переписати на тих, на кого їм буде сказано. При цьому, зверніть увагу, місцевий, хто працює на землі, повинен платити вісім відсотків від вартості земельного паю, а ці фірми, яких ніхто не знає, — три відсотки.

Обласна державна адміністрація вирішили спустити ситуацію на гальма. Утворили робочу комісію, яка жодного разу не зібралася. Але туди чинно, благородно записали представників місцевих громад.

Я звертаюся до людей, я не звертаюся до порожнього залу, але дякую тим, хто слухає в цьому сесійному залі: так далі жити не можна! Колись Кутузов у 1812 році сказав, що щоб врятувати Росію, треба спалити Москву. Я не закликаю до цього. Але давайте будемо разом думати, як нам врятувати Україну! Депутатські запити — це голос волаючого в пустелі, «година запитань до Уряду» — це профанація, можуть тобі не відповісти на запитання. Такого нехлюйського ставлення до депутатів ніколи не було. Але до нас ставлять так, як ми того заслуговуємо. Виявляється, що хвіст крутить собакою і на жодне запитання не отримаєш відповіді, а лише відписку від десятого заступника. Я вимагаю вжити необхідних заходів і притягнути цього негідника, перепрошую за слово, до відповідальності.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, я хочу підтримати тільки від президії Верховної Ради позицію народних депутатів України і звернутися до уряду, що ми все-таки очікуємо комплексної, системної співпраці і з парламентом, і з комітетами Верховної Ради України, і до всіх гілок влади з вимогою надавати інформативну, об'єктивну і професійну відповідь на запити народних депутатів України. Також під час наступної «години запитань до Уряду» ми порушимо питання щодо компетентності відповідей на запити народних депутатів України.

До слова запрошується народний депутат Найєм. Зараз ви в залі? Будь ласка.

НАЙЄМ М.-М., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги! Я хотів би все-таки повернутися до тих поправок до Кримінального процесуального кодексу України, які вступили сьогодні в силу. Щойно я розмовляв з двома слідчими прокуратури, які вже зараз мають проблему через ці поправки. Попередні виступаючі з Радикальної партії, які можуть взяти репліку з цього приводу, забувають одну просту річ, яку вам не розповідають. Дійсно, це може не впливати на похорони, на якісь трагічні речі. Але що вони хочуть зробити? Після консультацій на засіданні комітету, коли ми хотіли змінити цю поправку, нам сказали, що все нормально, нас нічого не турбує, окрім трьох розділів Кримінального кодексу. Так ось, я просто скажу, що туди входить.

Перше. Стаття 190 «Шахрайство». Це фракція, яка хоче вивести шахраїв.

Друге. Привласнення, розтрата майна – це також хочуть зробити ці люди.

Далі. Злочин у сфері господарської діяльності, контрабанда. Це що в нас бабулі корів так захищають? Підроблення документів, гральний бізнес — це те, що знайоме лідеру цієї фракції, рейдерство, ухилення від сплати податків, помилки під час заповнення декларацій, перевищення влади, це XVII розділ Особливої частини Кримінального кодексу України, злочини проти правосуддя. Вони хотіли всі ці речі вивести з-під дії цієї поправки. Тобто все інше, будь ласка, що хочете там, те й робіть, а цього, будь ласка, не чіпайте.

Зрештою, немає проблем і питань до цієї фракції. Я знаю багатьох депутатів з цієї фракції, це дуже професійні політики, яких я поважаю. Питання не до них, а до пана Ріната Ахметова, керівник заводу якого очолив виконком цієї партії. Рінате Леонідовичу Ахметов, я звертаюся зараз до вас, перестаньте через своїх сателітів, як Російська Федерація робить на Донбасі, тут, у парламенті, захищати й далі шахраїв, контрабандистів, корупціонерів, яких ви привели у владу, які призвели до того, що сталося у нас три роки тому, а зараз ви руками тих самих людей захищаєте шахраїв тут.

На завершення хочу сказати про людські проблеми. Позавчора в Києві був закритий ліцей № 142 нібито на аварійний ремонт, хоча будівля придатна. Я хочу зараз звернутися до пана Кличка, до

Міністерства освіти і науки України та до Солом'янської районної державної адміністрації з проханням поновити роботу цього ліцею. Там навчаються діти, яким зараз взагалі немає де вчитися. Їх звідти забрали і сказали, що хочуть якось цю будівлю реконструювати. Що реконструювати — невідомо, гроші — невідомо. Звісно, що вони хочуть забрати землю.

Звертаюся зараз до всіх цих людей: будь ласка, поновіть роботу ліцею, дайте відповідь, що сталося з цією будівлею.

Дякую (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧА. Репліки будуть в кінці всіх виступів, ми завжди так робимо — $step\ by\ step$.

Будь ласка, наступний виступ...(*Шум у залі*). Ірина Володимирівна в кінці всіх виступів... Не перебивайте мене!

Будь ласка, народний депутат Сотник.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Змушена продовжити тематику змін до Кримінального процесуального кодексу України. Не одразу, звичайно, не на наступний ранок 15 чи 16 березня люди відчують, як ви їм покращили кримінальний процес, не одразу всі зрозуміють, що ви фактично заблокували правоохоронну систему і рівень злочинності, який зараз, здаватиметься квіточками за два-три місяці завдяки вашим прекрасним поправкам.

Поясню дуже прості речі. Наші колеги народні депутати зробили так, що сьогодні слідчі повинні їхати за 300 кілометрів із, наприклад, Сум до Харкова для того, щоб отримати дозвіл на елементарні речі, наприклад, проведення дактилоскопічної експертизи (відбитки пальців), якщо є крадіжка. Або, повертаючись до теми поховання, наведу статистику, бо ці народні депутати навряд чи її перевіряли (Шум у залі). Так ось, для того, щоб визначити чи людина померла своєю, чи насильницькою смертю, необхідно отримати дозвіл на проведення медичної експертизи. Таких експертиз тільки по місту Києву буде понад 2 тисячі за один місяць. Це означає, що ми навантажуємо суди. Замість того, щоб розглядати кримінальні справи, а їх розгляд вже сьогодні триває по два-три роки, вони будуть розглядати клопотання щодо експертиз тощо.

Ці зміни були прийняті не випадково, не помилково і не через безграмотність, а чітко й продумано. Ці кодекси голосувалися одночасно для того, щоб протягнути конкретні зміни для олігархічних кланів, щоб вони могли закрити свої питання щодо корупційних, економічних злочинів. Тому що сьогодні через ці зміни (я вам відповідально заявляю тому, що розмовляла не з одним слідчим) жоден слідчий не зможе довести справи до кінця, тому що ні експертизи не будуть проведені, ні слідчі дії не будуть проведені, нічого не робитиметься щодо реальних злочинів. Я не думаю, що люди за це вам подякують.

Але, знову таки, повертаюся до простих речей. Насправді, за депутатом, який вніс ці поправки, стоять дуже конкретні люди, які хочуть закрити свої кримінальні справи (Шум у залі). Тому, коли ви кажете, що вас хтось там дискредитує, це є абсолютно безпідставним, тому що того, у кого немає репутації, немає за що дискредитувати (Шум у залі). Думаю, що люди в майбутньому ще вам скажуть...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги! Хочу звернутися до однієї фракції. У нас парламент — місце для дискусій. Якщо так трапилося, що сьогодні, в п'ятницю, відбувається дискусія щодо змін до Кримінального кодексу України, усі бажаючі мають можливість висловитися. Коли із захистом поправок до цього кодексу виступали автори цих поправок, ніхто не перебивав. Так не можна, щоб одна фракція не шанувала інших, навіть якщо позиції не співпадають. Взагалі, що відбувається? Виступає ваша колежанка... (Шум у залі).

Шановний пане Олеже, я звернуся до регламентного комітету. Так теж не можна всіх колег принижувати. Я вас прошу з повагою ставитися до колег в сесійному залі, тим паче, що ми дожили до п'ятниці і годину вас слухали. Це теж непросто, повірте мені.

Будь ласка, наступний виступ народного депутата Іллєнка. Я перепрошую, що затримала ваш виступ своїм спічем.

ІЛЛЄНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Київ. Шановні українці! Я думаю, багато хто з вас бачив або читав про

ті події, які нещодавно сталися у Великій Британії, коли відбувся замах на колишнього шпигуна та його родичів, і британська влада негайно провела розслідування. Особисто Прем'єр-міністр Великої Британії Тереза Мей на засіданні парламенту офіційно заявила, що до цього причетна Російська Федерація і спецслужби, фактично йдеться про застосування хімічної зброї на території Об'єднаного Королівства.

Реакція була негайною. Якщо я не помиляюся, 22 російських дипломати були негайно вислані з території Об'єднаного Королівства. Зараз стоїть питання про посилення санкцій проти Росії. І фактично йдеться про дуже жорстку реакцію з боку Великої Британії на цей акт беззаконня і агресії.

Що ж ми бачимо в Україні? Уже чотири роки відбувається відкрита, неприхована московська агресія проти України. Тисячі, десятки тисяч українських людей, у тому числі мирних громадян, загинули, мільйони стали біженцями. На сьогодні є тимчасово окуповані території нашої держави Російською Федерацією. І в нас досі дипломатичні стосунки з Російською Федерацією, досі ніхто не висилає так званих російських дипломатів, а насправді шпигунів і диверсантів. Ніхто не веде ніякої боротьби з промосковською п'ятою колоною, яка в тому числі сидить у парламенті, а нинішня влада з нею прекрасно домовляється про голосування.

I ми розуміємо, що настав ще один дуже критичний момент, це так звані вибори Президента Російської Федерації, які мають відбутися цієї неділі, 18 березня. Це абсолютний пропагандистський фарс, тому що ми розуміємо, що це ніякі не вибори. По-перше, вони відбуваються на території, зокрема окупованого Росією Криму, що ϵ абсолютним порушенням міжнародного права і замахом на нашу територію. По-друге, ми розуміємо, що по суті це ніякі не вибори, а просто перепризначення Путіна на посаду царя Московії. І ми розуміємо, що це абсолютний маразм, коли на підконтрольній Україні території будуть відбуватися ці вибори, у чотирьох дипломатичних представництвах Російської Федерації, у Києві, Львові, Харкові, Одесі. І коли «Свобода», «Національний корпус», «Правий сектор», інші сили, які підписали Національний маніфест, кажуть, що вони будуть проводити акції в ці дні під цими представництвами країни-агресора, щоб не допустити цієї ганьби і легітимації цього псевдопропагандистського процесу, то Національна поліція говорить, що буде посилювати охорону дипломатичних представництв. Ми не будемо висилати геть

російських дипломатів з України, як це зробила Великобританія, за одного чи за двох своїх громадян, а ми будемо їх посилено охороняти, тому що це для нас надважливо, щоб на території України Путін отримав голоси.

Тому ми обов'язково будемо проводити ці акції, і закликаємо всіх українців робити висновки з таких ситуацій. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, наступний виступ – народний депутат Заружко.

ЗАРУЖКО В.Л., народний депутат (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Шановні українці! Хочу сьогодні звернутися і привернути вашу увагу до таких надважливих суспільних питань, як українська сім'я та трудова міграція української молоді. На жаль, сьогодні ми всі спостерігаємо гостру кризу української родини. Статистика розлучень насправді лякає. Середній показник з 2014 року становить 130 тисяч розлучень на рік! Це 130 тисяч зруйнованих сімей та тисячі покинутих дітей.

Сьогодні, на жаль, в Україні набирає обертів таке жахливе явище, як соціальне сирітство. Соціальне сирітство — це діти, у яких є батьки, але які, на жаль, перебувають в інтернатних закладах. Ми маємо, вдумайтеся, 92 відсотки таких дітей.

Необхідно також сказати про таке явище, як новітнє соціальне сирітство, коли йдеться про дітей, чиї батьки виїхали на заробітки за кордон. Для деяких регіонів країни це носить масовий характер. Більшість дітей належать саме до категорії тих, які бачать свою рідну маму тільки по скайпу.

Швидко зростають у суспільстві сильні емігрантські настрої серед молоді, серед освіченої молоді, яка, на жаль, не бачить сьогодні перспектив у власній країні. 55 відсотків українців до 30 років готові покинути країну. Серед 30-річних цей показник сягає 47 відсотків. Це все наслідки відсутності роботи, достойної зарплати та можливості отримати власне житло.

Команда Радикальної партії пропонує ряд законодавчих ініціатив, направлених на вирішення проблем, які мають зупинити ці негативні тенденції. Наша команда наполегливо і поступово виборює забезпечення молодих людей пільговим кредитуванням для придбання

житла та кредитування власного бізнесу. Це той самий фінансовий інструмент, який дозволить молоді закласти основу для нормального життя у власній країні.

Минулого тижня ми з колегами по фракції Радикальної партії внесли законопроект, який дозволить збільшити видатки на програму «Доступне житло» на 1 мільярд гривень та на програму пільгового кредитування на 857 мільйонів гривень.

Крім того, в цьому законопроєкті ми пропонуємо розширити пільгові категорії учасників і додати до переліку переселенців, воїнів АТО та сім'ї загиблих воїнів АТО.

Також ми пропонуємо комплексну стратегію молодіжної політики, якої сьогодні, на жаль, немає. До неї ми включимо не тільки демократичні цінності, повагу до особистостей і право на освіту, а й потужне економічне підгрунтя, право на працю, достойну зарплату, гідний життєвий рівень, доступне житло для родин та доступні кредити на початок власної справи.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Я хочу продовжити засідання на 10 хвилин. Слово надається народному депутату Хлань. Немає.

Будь ласка, наступний – Єгор Соболєв.

Заліщук Світлана. Це буде останній виступ. Будь ласка, пані Світлано.

ЗАЛІЩУК С.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановні українці! Я хочу сказати про нещодавно зареєстрований у Верховній Раді України внесений Президентом України проект Закону «Про національну безпеку України».

Насправді, це надзвичайно важливий законопроект, який мав би нас повноцінно інтегрувати в НАТО. Але, проаналізувавши цей законопроект, ми бачимо, що влада хоче інтегруватися в НАТО за принципом: «тут играем, а тут не играем». Я зараз кажу конкретно про СБУ.

На жаль, цей законопроект не містить тих важливих положень, що стосуються цивільного, демократичного нагляду за Службою безпеки України, який має бути наданий Верховній Раді України, яким

має користуватися омбудсмен, яким мають користуватися профільні комітети у Верховній Раді, яким має користуватися Рахункова палата України. Саме відсутність цього цивільного нагляду призводить до того, що щодня я та інші мої колеги отримуємо скарги, що Служба безпеки України використовує свої повноваження для репресій українського бізнесу. Подивіться, будь ласка, на останню статистику щодо зростання кількості скарг від українських бізнесменів з усієї України. За останній квартал 2017 року їх кількість збільшилася в чотири рази. Бізнес-омбудсмен, до якого надходять ці скарги, і депутати, на жаль, не спроможні допомогти українським підприємцям.

Уже сьогодні цілком зрозуміло, що НАТО не підтримає такого законопроєкту, якщо ми не внесемо змін до нього і не зможемо встановити, власне, самим собі демократичного контролю за Службою безпеки України. Я хочу підтвердити, що насправді демократичний і цивільний контроль є одним з фундаментальних принципів інтеграції до Північноатлантичного альянсу. Без нього Україна не зможе прийти до тих стандартів, які ми пообіцяли до 2020 року. Ми можемо й не сподіватися на ту підтримку, яка була задекларована нашими партнерами, якщо самі не будемо виконувати свою домашню роботу.

На жаль, Президента хоче зберегти в своїх руках одноосібний контроль за Службою безпеки України як за репресивним органом для того, щоб переслідувати тих чи інших політичних діячів і бізнес. Ми пам'ятаємо історію з Медведчуком, якого відбілювали, якому надавали абсолютні привілеї в торгівлі скрапленим газом. Ми бачимо в інших історіях, ми прослідковуємо зв'язок, коли СБУ підтримує медведчуківські бізнесові інтереси в тих чи інших галузях, тим часом репресуючи всіх інших його конкурентів. Тому я закликаю всіх українських парламентарів з великою увагою поставитися до цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Я як головуюча змушена зробити ще раз зауваження. Спокійно виступити сьогодні змогли тільки представники однієї фракції. Хочу звернутися до журналістів, до глядачів, які нас зараз дивляться: не є пристойним, коли перекрикуються і закрикуються всі інші виступаючі. Усі народні депутати з усіх фракцій рівні. Мені неприємно це третій раз сьогодні повторювати.

Зараз право на репліку... Хоча, чесно кажучи, я не хочу його надавати, але в мене немає вибору. Так, у мене немає вибору, я мушу відповідно до Регламенту його надати. Але у вас, колеги, є вибір: залишатися людьми чи хамами. Дякую.

Право на репліку надається Радикальній партії, усій, у повному склалі.

ЛЯШКО О.В. Олег Ляшко Радикальна партія. Я просив би віцеголовиху не читати нам моралі. Ви закличте депутатів своєї фракції до залу, щоб працювали так, як наша команда працює в п'ятницю (Шум у залі). Бо вони не ходять на роботу, отримуючи космічні зарплати, і мораль читайте їм, а не нам.

А тепер я хотів би звернутися до громадян України. Зверніть увагу, кого захищають опоненти наших змін до законодавства — прокурорів і суддів. Ви не почули жодного слова щодо захисту простих українців, проти яких фальсифікують кримінальні справи, роками імітують їхнє розслідування, вимагають щоб щомісяця і щотижня, малий і середній бізнес, роботяги носили їм хабарі. І коли ми перекрили цю корупційну годівницю, обмежили терміни проведення розслідувань, вони всі стали на вуха. Чому? Тому що ми забрали можливості займатися корупцією. Тому що на відміну від Президента Порошенка, який імітує боротьбу з корупцією, ми прийняли зміни, які реально боряться з корупцією в правоохоронній системі. Тому вони всі й вищать, бо ми не даємо... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Шановні колеги! Хочу зараз звернутися до МФО «Рівні можливості» з проханням надіслати від імені МФО «Рівні можливості» та жінок-депутатів офіційне звернення до лідера Радикальної партії Ляшка, який сьогодні тільки протягом однієї години назвав присутніх жінок-депутатів «віце-головиха», «актриса» та іншими принизливими словами. Це сексизм, який ви собі не дозволяєте відносно ваших колег.

Я звертаюся до українських жінок з проханням звернути увагу на те, як дехто з чоловіків-політиків дозволяє принижувати жінок в політиці. Я вам не віце-головиха. Я — Перший заступник Голови Верховної Ради України. Не принижуйте українського парламенту.

Тепер, шановні колеги, дозвольте нагадати, що 18 березня відбудуться фейкові вибори Президента Путіна в Криму. Я хочу зараз звернути увагу всіх присутніх тут народних депутатів і всіх українців, що лідери кримськотатарського народу звернулися до кримських татар і до українців, які залишаються в окупованому Криму, з проханням блокувати ці фейкові вибори і не йти на них. Сподіваюся, всі присутні в цьому залі колеги з різних фракцій зараз, хоча б у цьому серйозному питанні, підтримають цей заклик.

Хочу також нагадати, що українська влада цього тижня доклала багато зусиль для того, щоб ще раз нагадати всьому світу, що відбувається і як порушуються права людей в окупованому Криму і на Донбасі. Цього тижня відбулися відповідні слухання в Раді Безпеки ООН, де також були надані всі ці кричущі факти. Цього тижня відбулася презентація фільму «Кіборги» в Конгресі Сполучених Штатів Америки, а також сьогодні відбудеться в Нідерландах, в Гаазі.

Шановні колеги, хочу, щоб ми завершили цей важкий і непростий тиждень насамперед словами солідарності до українців, які залишаються в окупованому Криму, до кримських татар. Ми й надалі будемо робити все для того, щоб Крим офіційно повернути до складу України.

Дякую всім, хто сьогодні брав участь у засіданні.

Шановні колеги, я хочу сказати, що в цьому залі присутні не актриси і не актори, а все-таки політики. Нагадую, що у нас коротка перерва, лише кілька днів. Чергове пленарне засідання Верховної Ради України відбудеться у вівторок, 20 березня 2018 року о 10 годині.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим.

Дякую.